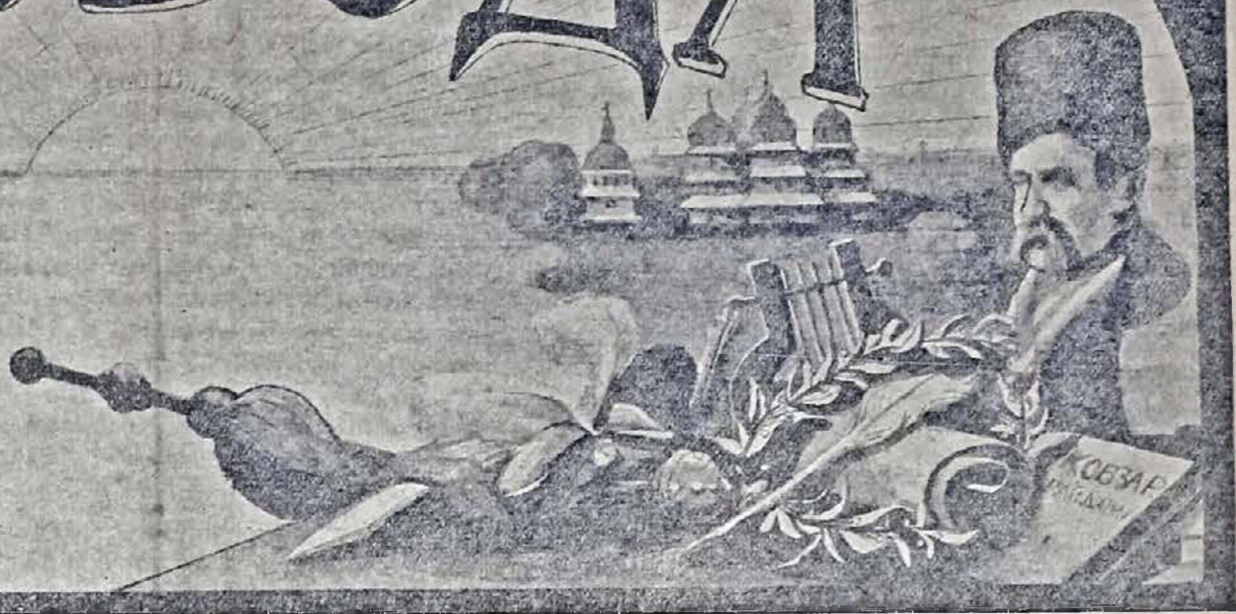

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 22-го Децембра, 1904. Число 51. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, December 22, 1904. No. 51.

ЧИТАЙТЕ!

Въ мѣсяцю Януару 1905 р. буде „Союзъ" принимати новыхъ членôвъ вôдъ 1 до 31 лѣтъ безъ вступного а вôдъ 31 до 45 за половину вступного.

К. Кирчôвъ, предс. „Союза".

НОВИНКИ.

— ЧИТАТЕЛѢ „Свободы" пригадують собѣ мабуть, що пôдчасъ послѣдного углевого страйку оденъ Олифантскій Русинъ, Г. Сембратъ, дуже чесный чоловѣкъ, членъ мѣсцевого братства и Союза, зôставъ невинно засудженный на кôлька лѣтъ вязницѣ. Приятелѣ и товаришѣ Сембрата старають ся теперь о дароване ему дальшои кары и въ тôй цѣли вже наняли адвоката J. Murphy, зô Scranton, Pa. Прозьба о увôльнене буде внесена въ Февруару 1905 и если буде прихильно рѣшена то Г. Сембратъ може бути вôльный ще того самого мѣсяця або слѣдуючого, се е въ Мартѣ 1905. Увôльнене не е вправдѣ запевнене, але дуже правдоподôбне. бо самъ судія, що судивъ Сембрата е прихильный его увôльненю. Всѣмъ, що жертвували на право Сембрата давно и теперь, буде може цѣкаво знати, що адвокатъ Морфі пôднявъ ся справы за дуже низьку цѣну бо лишь 150 долярôвъ, мѣжь тимъ якъ саме выроблене потрѣбныхъ паперôвъ, адвертайзоване и дорога до Гарисбурґа будуть коштувати 132 долярôвъ.

— ЗЪ Десладжь, Мо. пише намъ Т. Ревакъ, секретарь тамошного братства и Союза: „У насъ робота иде все одинаково, а людей не бракъ, бо приходять зъ краю".

— О. Емиль Кубекъ, угрорускій священикъ зъ Маганой Сиґі, Па. заложивъ школу для дорослыхъ и читальню. Щасть Боже доброму дѣлу! Бажатибъ лише щобы за примѣромъ о. Кубека пошли и другѝ угрорускѝ священики. На жаль до сего часу бôльшôсть угрорускихъ священикôвъ зовсѣмъ не дбае о добро своихъ парохіянъ анѣ о ихъ просвѣту, а деякѝ не лишь що самѝ нѣчо не роблять, але ще кидають пôдъ ноги колоды другимъ, если тѝ хотять що робити. Просвѣта, се въ нынѣшныхъ часахъ найбôльша збруя. Тому угорскѝ Русины повиннѝ вплинути на своихъ священиковъ, щобы всюды по парохіяхъ закладали школы для дѣтей и старшихъ. читальнѣ и т. п.

— ЗАЧУВАЄМО, що о. Обушкевичь сидить теперь на бордѣ у однои свои краянки въ Олифантѣ и будуе нову церковь за 500 долярôвъ! Тôлько не думайте, що о. Обушкевичь будуе сю церковь за свои грошѣ—нѣ. Вôнъ не такій дурный. Грошѣ на „церковь" если такъ можна називати сю маленьку капличку, мають дати кôлькохъ збаламученыхъ нимъ людей. Не треба забувати, що въ Олифантѣ е вже одна греко-кат. церковь зъ парохіяльнымъ домомъ, школою, цминтаремъ и т. д. Маетокъ сеи церкви выносить 25 — 30 тисячъ долярôвъ. Кромѣ сего будуе ся въ Олифантѣ церковь православна, такожь завдяки інтриґамъ о. Об. Причиною, чому о. Об. будуе въ такôмъ малôмъ мѣстѣ ще трету церковь е мабуть его ненависть до „радикалôвъ" и те, що въ Олифантѣ о. Обушк. мае свои домы и корчму, зъ котрои теперѣшныхъ го-тельникъ мае невдовзѣ муфоватись...

— П. Д. ПИРЧЬ учитель въ Стюартборнъ, Ман. Канада. заложивъ тамъ руску читальню.

— ВЪ Ґошенъ, Н. Й., выкопавъ оденъ фармеръ величезне дерево зъ землѣ, а коли його розколовъ, знайшовъ въ серединѣ богато меду. Ученѝ розôбравши той мѣдъ дôйшли до переконаня, що вôнъ мае вже кôлька тысячь лѣтъ. О вѣцѣ сего меду судили пôсля старости дерева и покладу землѣ, въ якôмъ оно находило ся.

— ЗАХОДОМЪ олифантскои парохіи вôдбувъ ся въ навечеріе св. Николая вечерокъ святониколаѣвскій. котрый уряджено для шкôльнои рускои дѣтвори. Аматоры тамошнѝ вôдограли „Гостину св. Николая", пôдчасъ котрои св. Николай роздавъ дѣтямъ по ихъ заслузѣ дарунки; такожь не забувъ про старшихъ. — Сего рода вечерки вельми заохочують дѣтей до науки, тожь честь аранжерамъ.

— ВЪ Сінсінаті, О вже пятый разъ въ тôмъ тыжни пôдложивъ хтось динамітъ пôдъ тамошну копальню зелѣза. Выбухъ наступивъ дуже сильный, на щасте зъ людей нѣхто не потерпѣвъ. Компаністы кажуть, що динамітъ пôдкладають страйкуючѝ робôтники.

— ВЪ Фолъ Ріверъ, Масс. страйкують робôтники бавовнянѝ вже 21 тыждень, въ наслѣдокъ обниженя платнѣ.

— ВЪ Чікаґо, Ілл. передъ кôлькома днями выкрила поліція одну рѣчь. котра здивувала многихъ людей. Зловлено на горячôмъ учинку, зарядцю однои зъ найбôльшихъ тамошныхъ друкарень, коли зъ чесною компаніею рабувавъ одного богача. Зарядцю сего знали многѝ люде, яко чесного. здôбного и трудящого чоловѣка, многѝ бували у него въ дома; мешкавъ дуже порядно и выгôдно, бо яко зарядця друкарнѣ мавъ досить высоку платню. Нѣкому и черезъ голову не перейшло, що сей зарядця мавъ цѣлу шайку бандитôвъ, и вразъ зъ ними окрадавъ. Въ судѣ зôзнавъ вôнъ, що рабувавъ не для користи, але для приемности, що нѣколи не обкрадавъ бѣдныхъ, лише богачѣвъ, а бѣднымъ еще помагавъ. Цѣкавый буде засудъ судейскій въ той справѣ.

— ВЪ Денверъ, Кол. засудивъ судъ трохъ урядникôвъ выборчихъ за шахрайства пôдчасъ голосованя, кождого на 9 мѣсяцѣвъ вязницѣ, по $500 кары и на понесене коштôвъ процесу. А у насъ въ Галичинѣ, коли староста або комісарь покраде голосы выборцѣвъ, то ще дôстае авансъ.

— КАСА державна заплатила за переведене выборôвъ на президента Спол. Державъ $398.000. Грошѣ тѝ заплачено урядникамъ выборчимъ, за наемъ выборчихъ галь, транспортъ, телеґрамы и т. д.

— ВЪ Марамарошѣ, въ селѣ Саплонцѣ на Угорщинѣ, посвящали недавно тамошню волоску церковь. На посвячене зôйшло ся много Волохôвъ зъ околицѣ. По торжествѣ многѝ зъ нихъ зайшли до корчмы, тамъ собѣ добре пôдпили и зачали сварку, а вôдтакъ и бійку, въ котрôй зôставъ забитый Юрій Станъ, отець четверо дѣтей.

— У ВÔДПОВѢДЬ на многѝ письма зô всѣхъ сторôнъ Америки вôдписую, що новинка подана вь 46 числѣ „Свободы" не була зовсѣмъ правдива. Фабрикъ тутъ нема жадныхъ, лишь оловянѝ майны; робота въ нихъ тяжка а платня такожь невелика.

Т. Ревакъ,
Desloge, Mo.

(До сеи вôдповѣди заявимо вôдъ себе, що згадану новинку надрукували мы въ той цѣли, щобы помочи людямъ, котрѝ не мають роботы и не знають де еѣ дôстати. Отже показуе ся, що той хто подавъ намъ новинку збрехавъ и то мабуть тому, щобы вырихтувати другихъ. Злоба справдѣ гôдна пôдлого чоловѣка. *Ред.*)

— ВЪ Шамокинъ, Па. пôдчасъ експльозіи ґазôвъ въ одной зъ тамошныхъ копалень, згинувъ суперинтендентъ тоѣ копальнѣ а чотырохъ инжинерôвъ зôстало покалѣченыхъ. Зъ робôтникôвъ на щасте нѣхто не потерпѣвъ.

— ВЪ Ельдорадо, Мінн. въ наслѣдокъ експльозіи ґазôвъ засипало въ майнахъ чотырохъ робôтникôвъ. Нема надѣѣ, щобы можна було ихъ выратовати. Чотырохъ другихъ майнерôвъ тяжко покалѣченыхъ вытягнено зъ копальнѣ.

— ВЪ Гаррісонъ, Н. Й. розбили бандиты почтову касу, и зрабували $1.200. Рабунку сего доконали такъ спритно, що мимо всякихъ средствъ безпеченьства, довѣдано ся о рабунку доперва на другій день рано. Поліція слѣдить за злочинцями.

— ВЪ Пеоріи Іл. въ тамошнôй копальнѣ, де було занятыхъ пôдъ землею 100 робôтникôвъ, въ наслѣдокъ неосторожности счинивъ ся страшный огонь при головнôмъ входѣ до копальнѣ. На щасте нѣхто зъ робôтникôвъ не потерпѣвъ, бо всѣ вспѣли выйти въ самъ часъ, другимъ выходомъ.

— ВЪ Вилксберри, Па. приключило ся нсдавно тому слѣдуюче убійство. Оденъ анґликъ Джансонъ розвѣвъ ся зô своею жѣнкою въ мѣсяць по шлюбѣ. Судъ присудивъ, що мае давати еѣ на удержане 6 дол. тыжнево. Се йому не було въ ладъ, и призаду мавъ позбути ся жѣнки. Обѣцюе отже своѣй матери и братови по 3 доляры за убите жѣнки и еѣ сестрѣнницѣ. Мати зъ братомъ нападають на розведену жѣнку, убивають еѣ и сестрѣнницю, а вôдтакъ пôдпалюють дôмъ, щобы затерти всякѝ слѣды. Дôмъ згорѣвъ але не зовсѣмъ, а поліція знайшовши слѣды крови, выслѣдила злочинцѣвъ. Теперь вôдбувае ся против нихъ розправа судова.

ВЪ Йонкерсъ, Н. Й, задусивъ хтось двомѣсячну дитину и выкинувъ въ ночи на улицю. Мимо великихъ заходôвъ поліціи, не выслѣджено доси убійцѣ. Догадують ся, що се дитина однои Италіянки, котра якъ разъ передъ двома мѣсяцами породила дитину, а теперь десь щезла.

— ЗЪ Ню Орлеану, Ля. доносять, що въ мѣстѣ Польльокъ зловила поліція чотирохъ розбишакôвъ, котрѝ тамъ розбили почтову касу и выкрали грошѣ. Зловленыхъ примѣщено въ судовôй вязницѣ. Коли о тôмъ довѣдала ся товпа народа, сейчасъ вдерла ся до суду, забрала бандитôвъ и повѣсила ихъ на стовпѣ телеґрафічнôмъ середъ мѣста. Вôдтакъ бôльше жорстокѝ стали припѣкати повѣшенымъ пôдошви червонымъ желѣзомъ.

— ДНЯ 7-го Януара 1905 року на Руске Рôздво вôдбудесь въ Teutonia Hall, Yonkers, N. Y. торжественне представлене „Вифлеемскои ночи". Помѣжь одинокими актами будуть показуватись образки зъ житя Исуса Христа. Початокъ о год. 7.30.

— ПОДАЮ до публичнои вѣдомости, що теперь мешкаю на 59 Gautier Ave. Jersey City N. J. Ѣде ся Montgomery карою; урядъ парохіяльный есть пôдъ ч. 123 Sussex street, Jersey City, N. J.

о. Ник. Пôдгорецкій.
Рускій гр. к. душпастырь въ Джерзи Сити, Н. Дж.

З сучасної сальонової політики.

Михайло Беля.

Перед недавним часом вернув я від праці в суботу, і як звичайно, зачав переглядати декотрі з наших ґазет, щоби ся довідати, що нового діе ся в сьвіті. Взяв я до рук послїдне число „Свободи", і еще не здужавем прочитати одного рядка, аж тут нараз двері з тріском отвирають ся, і до комнати, як „бомба", впадае мій приятель Ж...

— Що?! сказав він, запираючи за собою двері — ти лише по цілих днях читаєш?

— В день не читаю, бо йду до праці, сказав я, але вечером або в неділю то й ти читаєш; сідай, додав ем, підсуваючи йому крісло.

Приятель Ж... вмісто усїсти, зачав говорити до мене якимсь іронїчним голосом: — ти сиди й читай! Видно тебе тоє нічо не обходить що вони роблять?

— Хто? запитав я, говори же!

— Хто? відповів Ж. А хтож би як не ті наші сердечні побратимцї, ті наші опікуни, Поляки?!

— Мабуть ти щось ниньки знов від них обірвав, сказав я жартобливо, бо у тебе днесь така охота критикувати Поляків. Але добре тобі так! Не лїзь поміж них.

— Агий! гукнув мій приятель, і з твоїми моралами. Що? — я бим мав обірвати від Ляхів?! хиба ти мене не знаєш? Но, но! пізнали-би вони мене!

Засьміявем ся сердечно, бо не міг здержатись від сьміху, побачивши якого зачав передомною мій приятель удавати завадияку..

— Скажи ти менї, якого ти чорта сьмієш ся? запитав мене Ж... гнївний уже на правду.

— Але скажи й ти менї, відповів я, якого лиха ти ниньки так пушиш ся? Сїдайже! ось тут послїдне число „Гайдамаків".

Приятель Ж... перейшов ся широкими кроками по комнатї, і сказав, уже удобруханий: — Ну, то вибач, але бо теж чоловікови уже й терпцю не стае, що теж ті Ляхи уже не вираблюють?

— Щож такого? говориже, запитав я здивований.

— Отже я тобі скажу, зачав приятель Ж... Знаєш, що кохані наші побратимцї уже й в сальонї сьпівають?

— А що тобі тое шкодить, що вони сьпівають? сказав я. Щож, чи ти Поляків не знаєш? Як звичайно, коли пють то й сьпівають, потім зачнуть будовати Польщу, в кінци побють ся... а зрештою, знаєш їх добре й сам.

— Ну так, сказав Ж..., але треба тобі знати, що ниньки не туди йде! Наші Полячки, спровадили собі якогось носатого патрийоту, котрий як добре пе, то йще лїпше жене всїх Москалїв до Азії het precz, просто на баґнети Японців.

— Видко, сказав я, що й ти ниньки за глубоко до шклянки заглянув, коли й о Москалїв тобі ходить, бо скажи ти менї, що тебе Москалї обходять?

— Не о Москалїв тут ходить, сказав Ж... бо треба тобі знати, той Лях і на Русинів бреше! й ще як бреше! Говорить, що кождий Русин то Москаль, а котрий, говорить, Русин не хоче бути Москалем, то повинен бути Поляком, wiernym synem Polski.... Почкай вражий сину! — дам я тобі Польщу! зачав грозити мій приятель.

— Щожь то заоден той мудрагель? запитав я; знаєш го?

— Чи я его знаю, питаєш? сказав Ж... я тобі кажу що не тілько его не знаю, але менї здае ся, що я его ще й на очи не видів нїколи, але як менї говорили наші Полячки, то він учений патріот и називае ся, Секульский, чи Цебульский! Страшно зажертий Лях, Русиноїд! — се знаю напевно.

— Єсли такий він як ти говориш, сказав я, то маю велику охоту, того Русиноїда пізнати. В котрім же сальонї они так полїтикують?

— Під червоною лямпою! сказав поспішно Ж...; але ходїм скоро, щоби нам не чмихнули, бо маю велику охоту того носаля, в морду заїхати...

— Тілько не туда! кажу. Пійдеш; але дай менї слово, що заховаєш ся там так, як на Русина пристало! Бо ти голубчику, любиш часом там зійти де тебе не посїють! Пора тобі вже устаткуватись....

Ж.... щось воркнув пім носом, бо як сам нераз говорив, не в смак ему були мої морали.. Я тимчасом взяв капелюх, і за яких десяті мінут входились мо до сальону.

В сальонї, або лїпше сказати в бруднїй норі, від аматорів келишка, аж роїлось! Між ними зауважив я і наших Поляко-Русинів як зі своїми „braćmi" Поляками, гостили ся солодким смаком з „jęczmienia". Але мій приятель потягнув мене до другої комнати, де, як казав, мав ся находити той учений патрийот.

Коли увійшлисьмо до другої комнати і вмішались мо ся між Поляків, котрих тут було повно, мій приятель шепнув менї до уха: есть... Видиш який має нюх? — і вказав незначно на одного мущину, котрий при столику стояв, розправляючи щось голосно. Був то уже не молодий мущина, з того вшехполяка, бо як сам казав, уже давно розминув ся з „pięćdziesiątka", але еще крепкий носаль! Чепурно-галасливий, як і другі Поляки, коли пють, тим більше що яко „inteleģent" (хотяй ученість его кінчила ся на пренумеровану „Dzi nnika Milwauckiego") нїкому до слова прийти не дав, тілько сам язиком молов, хотяйби і цїлу годину, аж запінив ся! Тілько на нещасте троха гикавий! Що зачне що говорити, зачинаючи від: Bracia Polacy! panie tego, то урве, загикаесь, і вишепо лить: о...! о...! о!!! hę?!

Другий що сидів при тім самім столї, був добре менї знаний, тут замешкалий Полячок. Чого він е менї добре знаний, опишу тут в короткости. Перед недавним часом переходив я улицею і той Полячок представив ся менї, що він е менї зі старого краю „sąsiad". Може бути, сказавем, що ви менї сусїд, але що ви заоден, бо менї здае ся, що я вас нїколи не видів. — Zgadnij pan, сказав мазур. Поцїлуй ти пса в ухо, мазуре, подумав я собі. звідкиж я годен знати, що ти заоден? — A to go pan nie zna? сказав другий Полячок, котрий стояв в той час також на улици. — Нї! сказавем рішучо. — A to on jest przecie Wojtek z Wólki! сказав той самий мазур, jego przecie wszyscy znają, bo on jest majster... — Хотяй він е і майстер, сказав я, але я его й так не знаю. Який же він майстер? запитав я. В той час той що говорив до мене, нахилив ся менї до уха й сказав: Powiadam panu, że on więcy starych szkap udusił, jak ja, abo pan pchłów!! — Агий і з твоїм майстром! гукнув я. Не хочу я мати нич спільного з подібними майстрами... Тепер той бувший майстер сидів собі при столї думний як король, з циґаром в жовтих, подібних до моркви зубах. Видко що був дуже вдоволений з себе, бо усьміхав ся глуповато, а коли носатий патрийот пальнув який комплемент, то й він яко wierny syn Polski, повтаряв звичайно своє: Wo... wo... widzita? ehe!!!

Третий при тім столї сидів високий, худокостистий мущина, з роду Литвин. В Америцї тримае ся засади: Коли роблю то жию, що зароблю то пропю! Він не дуже інтересував ся полїтикою, або лїпше сказати не дбав о ню хоть би о тілько що о шклянку, коли була порожна. Инша річ коли котрий з Поляків поставив новий „тріт". Тодї Литвин брав лапчиво за свою шклянку, задерав голову до гори, приставляв шклянку до губи, і в той час можна було зауважити, як его величезне горло, по вихудженій шиї, посувало ся з долини до гори мірово, як „таран" до вбивапя стовпів при будові мостів на Сянї. Видко що він і сухотник, бо покашлював глухо, і повторяв своїм співаючим голосом, подібним до розбитого горшка: — A ja wam powiadam, braciszki, co naszemu Ruskowi i sam djabeł rady nie da! По таких словах, Литвин — коли не пив, то клав свою від довшого часу неострижену голову на столї і спав. Він називае ся, як сам говорив нераз, Рихвал Ірилло, чи теж Кирило, а що Поляки звичайно люблять перекрутити все, чого не можуть назвати, то теж і Литвина прозвали ось так з коротка: ten oto Locha-Ryło.

— Tylko ty nie wyjeżdżaj Locharyło z tym to twojem Ruskiem, говорив четвертий молодий, головусий Полячок до Литвина, bo już twojemu Ruskowi nasz Kuroka (японьский ґенерал Kuroki) portki skroił!...

— Cichoże! гукнув носатий патрийот, аж шиби в вікнї задерчали. — Bracia Polacy... panie tego.. o...!!!-docieź wy mi przyjsć do słowa, hę?!

Утишило ся в комнатї так, що мігби мак сіяти.

— Bracia Polacy, зачав патрийот. Zlitował się nad nami Bóg! mamy już Polskę! mamy; bo już Moskal przepadł!

— Wo..! Wo..? widzita? ahę?! втрутив своє бувший майстер.

— A ja wam powiadam braciszki, że naszemu Ruskowi i sam dyabeł rady nie da! сказав Литвин.

— Co wam znów z tem Ruskiem? сикнув головусий Полячок, або кривоногий жак, як его прозвав мій приятель Ж... — Ej, przestań wyjeżdżać z twojem Ruskiem, Locharyło, bo jak nie, to... (і тут приложив свій брудний кулак під самий ніс Литвинови), powąchaj... сказав.

Литвин подивив ся якийсь час на кривоногого жака й сказав: — Ej, jej, braciszku... taki ty mądry?

— Nie takim głupi jak ty! відрубав жак.

— Kiedy ty taki mądry, сказав Литвин, to powiedz mie braciszku, czego pies ogonem rusza?..

— Hę?! запитав рубашно кривоногий жак.

— Powiedz braciszku, казав уперто Литвин, czego pies ogonem rusza?..

— A niech ta rusza! відповів жак, і аж позеленїв від лютости і сорому, бо аж стїни затрясли ся від сьміху, котрий повстав в комнатї з такої компромітацїї головусого жака.

— Cicho że, basałyki, заричав носатий Лях. Pozwolcie wy mie skończyć! panie tego... o!... o!... hę?! Коли утишило ся, носаль зачав молоти язиком поспішно, неначе бояв ся, щоби ему знов не перервали.

— Bracia Polacy! panie tego, o!.. o!.. dosyć tej tułaczki. Zlitował się Bóg! Pomnijmy bracia, panowie Polacy! ричав дальше, na naszych sławnych mężów! Nasz Kościuszko odbił Amerykę! (sic!) nasz Kuroki, ричав що раз голоснїйше мазур, odbił nam Polskę! Przepadł Port Artur! Przepadł Moskal! Mamy już Polskę! Mamy już Warszawę! Mamy Kraków i naszą ukochaną Wisłę! Już po Moskalu! Będziemy sobie teraz wszyscy panami! Dosyć tej tyraniny! Zlitował się Bóg! Pijmy!!! І аж запінив ся і заридав і вхопив шклянку і вихилив душком...

— Wo..! wo..? hę? a co nie pedałem? widzita?! вишепелїв бувший майстер.

— A ja wam powiadam, braciszki taki, co naszemu Ruskowi i sam dyabeł rady nie da! сказав храпотливо, не підносячи зі стола голови, Литвин.

— Co?!.. won jeszcze z tem Ruskiem? сикнув кривоногий жак. Sumienie... nie wytrzymam! kopnę ta psia kr.. i z jego Ruskiem!

— Nie kopniesz, bo byś się go bał, сказав котрийсь з Полячків, bo on kościsty...

— Niech będzie koścısty, a ja go taki lunę, відрубав чепурний Полячок, ja jemu dam Ruska!

— A nuże sprobuj... сказав носатий патрийот.

— A spróbuję i kopnę go!

— Ejże?! заоохотив чепурного жака патрийот.

Тілько було і треба на горячо купаному Полячкови, бо плюнув в кулак і гопнув спячого собі Литвина в хребет і то так порядно, що аж закурилось..

— Га?!! сикнув зриваючись на ноги Литвин. Га, каторий дурак ударіл?., запитав він по російски.

— Ja tobie dam Ruska! сказав кривоногий жак.

— Мать твою!... накляв по російски Литвин і кинув ся на кривоногого Полячка з кулаками.

Але жак зрозумів, що ся сьвітить і чмихнув скоренько як вуж за плечі носатого патрийота. Та войовничий Литвин не дбав уже кого і де бе; як не гопне спокійно собі сидячого патрийота в самісенький нюх! Патрийот звалив ся, як громом ражений, на підлогу!

— Oj, oj! ażeby cię siarczyste pioruny... za mój nos! завив з болю пан Секульский.

Але Литвинови видко мало було уже одного носа, бо гопнув другий раз найспокійнїйше сидячого собі бувшого майстра, такой десь в околицю жолудка... — Wo!.. wo?... widzita? застогнав майстер, ґрамолячи ся з під крісла, бо й він від одного удару звалив ся як довгий на підлогу. — Wo!.. wo?.. widzita?! co ty i mię bijesz?! запитав Литвина.

— Я тебя! я вас!.. кричав Литвин і так шпарко вимахував своїми худими кулаками, що аж в воздусї свистало.

— Ażeby cię, francuska cholera... za mój nos! кляв патрийот.

— A ty... niewiesz gdzie bić, tylko po brzuchu? Dyable litewski! питав майже з плачем тримаючи ся за живіт бувший майстер.

— Ja tobie dam Ruska! грозив здалека жак.

— Тада! Подляки! верещав Литвин.

— Bij! morduj! Moskala!!! ричав з розбитим носом мазур.

— A ty myślisz... Locharyło, że ja tobie podaruję za mój brzuch?! шеполїв стогнучи майстер і сунув до войовничого Литвина з кулаками...

Тай посипали ся кулаки густо так, що нїчо не було видко лише кулаки... — Za mój nos... cholero!.. кляв патрийот. — Za mój brzuch! Dyable litewski... додавав майстер і валив кулаками в Литвина, аж дуднїло!...

Не знати, щоби ся було дальше стало, колиби не властитель салону, котрий повикидав войовничих полїтикерів за двери.

Я і мій приятель Ж... за той час сьміяли ся до чкавки...

Ось коби так всї Поляки хотіли в подібний спосіб полїтиковати, а бодай в нашій нещаснїй Галичинї, то далеко, далеко легче було би Русинам дихати на сьвітї.

Памятайте на

„Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ"!

Въ кôнци еще разъ О. Обушкевичь.

Змушеный обставинами, вернувъ о. Пôдгорецкій, хочь еще хорый, до Джерзі Сіти, Н. Дж. дня 12. новембра и обнявъ опять свою парохію. Чи думаете, що въ виду сего факту о. Обушкевичь забравъ манатки и выѣхавъ. Дежь бы! Еще якихъ два тыжнѣ сидѣвъ на бордѣ у свого краяна и чекавъ процесу. Ажь якъ на кортѣ вôдложено розправу на дальшій, неозначеный часъ, сивый патріотъ не маючи вступу до церкви, выбравъ ся до Карбондейлъ и въ околицю своеи нѣколи незабутои парохіи олифантскои, щобъ тамъ опять рыти.

Досыть за подѣи въ Джерзі Сіти! Хиба бы еще згадати оденъ фактъ. Дня 30. новембра вôдбувъ ся мітинґъ мѣсячный церковного комітету въ Джерзі Сіти. Анѣ оденъ голосъ не вôдозвавъ ся проти о. Пôдгорецкого. О. Обушкевичь прославъ своихъ (чи біскупскихъ) ажь двохъ лоерôвъ, котрй жадали заплатити выдатки о. Обушкевичови за той цѣлый часъ якъ вôнъ ривъ проти хорого священика въ его власнôй парохіи. Ту вже бецельности нема кôнця!

Менѣ обридло писати противъ поганй вчинки старого чоловѣка о. Обушкевича, та знаю, що и деякй тямучй люде такъ въ Америцѣ, якъ и на Батькôвщинѣ не годнй до кôнця дочитатись тыхъ скандалôвъ, якй у насъ при помочи тыхъ свѣтилъ москвофульскихъ дѣють ся — однакъ я мусѣвъ сповнити свôй обовязокъ — проче до мене не належить.

Зазначаю при кôнци, що вôдповѣдати буду на поясненя нѣкому больше тôлько самому о. Обушкевичови, полемізовати готовъ я на пôдставѣ поданыхъ фактôвъ, и на пôдставѣ оскаржуючихъ писемъ, котрй находять ся въ моихъ рукахъ. Криминальникамъ вôдъ „Правды“ вôдповѣдати не буду.

Сумнй подѣ въ Джерзі Сіти не суть выключно особистй, ту не розходить ся о особы, але о засаду. Передъ нашими очима вôдбуває ся процесъ, чи нашôй рускôй церквѣ, прилученôй колись до Риму зъ еи восточнымъ обрядомъ, зъ еи привилеґіями, запоручеными уніею — бути або не бути. А найревнѣйшимъ гробаремъ греко-католицкои церкви въ Америцѣ показавъ себе рѣшучо о. Ѳ. Обушкевичь — и я прилюдно оскаржую его, якъ виновника всѣхъ непорозумѣнь, всѣхъ смутъ, всякихъ интриґъ и всякои незгоды на Амер. Руси. А щобы о. Обушкевичь мавъ спосôбность оправдати ся изъ закиненыхъ ему провинъ, щобъ не потребовавъ крыти ся пôдъ вельякого рода криптонімы — я пôдписую свое повне имя и обѣцяю о. Обушкевичови по старôй знакомости на пôдставѣ документôвъ и свѣдкôвъ се все, що я написавъ довести.

о. Несторъ Дмитрôвъ,
рускій священикъ въ Northampton, Pa

ДОПИСИ.

Зъ Beaver Creek, Alta Can.

Мені лучило ся прочитати кілька чисел Ню Йорскої казети і подумав я собі: за що тут люде платять, коли в ній нема нічого инчого, крім одних клевет. Дивлю ся на одну статю, се за „Свободу“, читаю другу також за „Свободу“. Думаю собі: чиж ся часопись тілько вмисне призначена напротив „Свободи“ чи ще для чого инчого? Шкода, що називае ся „Правда“, а поміщуе в собі цілковиті брехні.

З мого переконаня, то в тій газеті нема правди, за макове зерно.

Помимо сего казета ся пхаесь між наших Русинів мов кіт до сала. Чоловік і недумае про неї, а она грим до хати. Тілько дивить ся яким способом віднитала его імя і адрес, бо сам по неї не писав. Се могу доказати сьвідоцтвами, які тут знаходять ся в нашій околици. Звичайно такі читачі недовго казету читають і відписують назад щоби більше невисилали, хоч і задармо. Редактор казети думае мабудь, що если, вишле кому з наших патріотів даремно свою газету, то вже зараз той стане его приклонником але се ему ся не вдае, бо каждий здорово-мислячий чоловік скоро пізнае, що брехлива казета обкидае болотом цілу нашу Русь і від самого початку свого істнованя лишь брехнями занимаесь, чого доказом, що еї редахтор за брехню сидить в арешті. Я тої казети не читаю, і не оплачую еї і таки нехочу оплачувати, бо з мого переконаня еї неварта навить до рук взяти, лиш мій сусід дав мені пару чисел прочитати та я ему подякував за тото добро; і другим раджу так само зробити.

Здоровлю всїх читателів Свободи.

Дописуватель.

Зъ W. Troy, N. Y.

Зволте ласкаво помѣстити въ нашôй „Свободѣ“ тоту сумну новину, що дня 4-го Грудня с. р. по довшôй и тяжкôй слабости померъ нашъ братъ Володимиръ Усцкій. Похорону довершивъ о. Двулѣтъ, при участи многихъ приятелѣвъ и знакомыхъ покôйного.

Покôйный числивъ 28 лѣтъ бувъ сыномъ учителя Симеона и Наталіи Усцкихъ зô Ждынѣ, повѣтъ Горлицѣ. Оставивъ жену и трое дѣтей. Вôнъ занимавъ ся всегда щиро справами народными, не зважавъ на свое слабе здоровле а до кôнця житя трудивъ ся яко секретарь „М. Р. Н. С.“ и парохіи. Бувъ ревнымъ сыномъ матери Руси Украины. Умираючи поручивъ своѣй женѣ, щобы старала ся выховувати дѣти въ наущѣ. Єго родина въ краю: отець пенсіонованый учитель, братъ Мирославъ священикомъ, Дионизій адюнктомъ, сестра Емилія выдана за директоромъ школы въ Пôдгородцяхъ повѣту Стрый; братъ Михаилъ ученикъ III. ґім кл. Зô смертію покôйного понесла наша кольонія величезну втрату, бо покôйный бувъ не лишь чоловѣкъ чесный, щирый, розважный, але и любивъ кождому дати раду и помôчь якъ найлѣпше мôгъ. Вѣчная ему память.

Павло Рончковскій.

Зô Скрентонъ, Па.

У Скрентонъ и на околици робота иде дуже добре. Теперь даемо до вѣдомости всѣмъ Русинамъ мешкаючимъ въ Скрентонъ и и на околици, що мы отворили школу реґулярну въ ґали пôдъ церквою св. Іоана Хрестителя. Школа зачинае ся вôдъ годины 4 до 6-тои про малй дѣти, а вôдъ 7 мои до 10 тои про старыхъ. Отже запрашаемо всѣхъ Братôвъ и Сестры, не жалуйте часу прийти що вечера щось доброго научити ся, бо чого ся навчите то вамъ нѣхто того не вôдбере. Такожь нашъ дяко учитель п. А. Ґела учить хорального спѣву, театровъ и такъ дальше. Вразъ ся за руки тримаймо Братя и Сестры и не будьмо такъ цѣлкомъ позаднй якъ есьмо, але робѣмъ щось такого, щобы чужй народности могли ся дивувати на насъ и похвалити, що и намъ Русинамъ ся очи отворили, що даколи все були спущены въ долину а то всьо про нашу недбалôсть. Богъ милосерный дае намъ здоровле и працю до житя, чому насъ до Него такъ не тягне де бысьмо могли де що про Него чути? Чому то нашй люде вже разъ не возмуть собѣ Бога въ серце и не спѣшать тамъ дебы могли чути Боже слово и чого доброго научити ся? Нашй люде волять тымчасомъ до Жида пôти и по таляру и бôльше втратити. Въ тôй часъ ажъ мають мудрôсть!...

Кажуть, що школы имъ не треба, бо кедь ся замолоду не навчивъ писати и читати, то на старôсть анѣ рушь. Єслибъ пôшли до школы вмѣсто у жида при барѣ грошѣ тяжко заробленй тратити, то и грошѣ бы були и чогось навчили бы ся. Отже запрошаемъ васъ еще разъ; спѣшѣть всѣ до насъ. Не буде васъ коштовати ничь а можете ся навчити писати, читати, рахувати и религіи.

В. Груцелякъ.

СПРАВОЗДАНЄ

з діятельности Руского-робічиного тов. „Рівність“ в Едмонтоні, Алта Канада.

Тов. „Рівність“ за час свого истнованя заложило в Едмонтоні читальню ім. Т. Шевченка з слїдуючим виділом:

Я. Макогін предс., І. Боднарук заст. тогож., П. Рудик касиер, Д. Солянич бібліотекар, Т. Томашевский секретар, І. Ясеньчук і панна М. Тичковска контрольори.

Мимо сего, що декотрі „людці“ зупиняли ріжними способами розвій, так товариства, як читальні, чи то задля упередженя до „соціялістичного“ себто оснувателів, чи задля убожества тихже, то читальня розвивае ся досить добре, хоч послідними часами за для виїзду членів на кольонії, меньше членів учащае до читальні.

Дальше хотячи мати центрум де би ся могли наші Русини сходити, товариство задумуе приступити до будови „Народного Дому“. Понеже товариство не розпоряджае фондами, тому Виділ товариства звернув ся з просьбою до прихильників робітничої кляси і руского народа о грошеву поміч на сю ціль. В дорозі колекти вписали ся деякі люди і офіровали $45.50 то есть сорок пять долярів 50 центів; з того зложили декотрі зараз суму $21.50 т. е. двайцять оден доляр, 50 цнт.

Єсть се досить мала сума, так мала, що з нею не мож приступити до якої небудь будови, однак Виділ мае надію, що з часом збере більше так, що в коротції буде мож приступити до будови.

Зазначити треба, що більше зложили чужі народности як наші Русини а спеціяльно Едмонтоньскі, котрі завше відносять ся до роботи громадської з недовірем і упередженем. Сумно се, однак правда. Вкінци складаемо всім тим впов прихильникам руского народа і робітникам взагалі, котрі сю на ціль офіровали свою лепту, сердечну подяку.

Імена офірующих оголосимо в слїдуючім справозданю.

За Виділ:
Я. Макогін, предс.
Т. Томашевский, секретар.

Коляда кацапска.

(На голос „Дивная повина“.)

Уставайте братя з кацапскої хати,
Будемом та новую пісоньку сьпівати.
Коляду сьпівати, брати ся за діло
Против Руси України виступати сьміло
Ню-йорска „казета“ то есть наша мати
Трохи сліпа, трохи дурна, сьміло мож сказати,
Она нас зродила, она нас вповила
І усїх нас москвофулів розуму навчила.
Она то учить нас як на сьвіті жити
Як за рублї темний нарід з розуму зводити.
Нам ті рублї знані від Росії дані.
Бисьмо могли постоянно бороти ся далї.
Редактор казети гарно поступае
Він для нас немов родив ся, бо брехати знае.
Братя москвофіли. ми члени почтенні,
Тілько маем в рилах дроти як с.... мерзенні.
Разом ся зберімо, рила піднесїмо
І „Свободі“ з цілов силов разом заквичімо
Най „Свобода“ знае, як кацап вживае,
Як за рублї собі рило дротом украшае.
Най „Свобода“ знае, що нас всюда плідно,
Що пхаемо всюда рило хоть нас не потрібно.
Хотяй дроти в рилах будуть запинати
За то маем довгі руки рублї рахувати.
В Галичині тоже нам ся добре жило
Писалисьмо „Русске Слово“, перо ся зломило.
Русини кацапи вміли раду дати
Як набрали рублів досить за море втїкати.
То і тут нас повно мов муравлїв купа
І казету москвофільску видаемо з глупа.
А наш Віктор Гладик здоров ся тримае
Він у джелю тиндиринди на голос сьпівае.
Хотяй Українцї нами верховодять
(Як медведя з ключем в носї цигани поводять)
Ми в то не питаем рублї получаем,
Як лиш можем темний нарід всюди розбиваем.
Вінчуем вас братя. Русини кацапи,
Беріть рублї, брешіть добре будемо читати.
Ми ще москвофіли тутка не загинем,
Хотяй в рилах дроти маем, свого не покинем.

Г. Стоякевичь.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str, Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Чарнецького 26, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або агента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Угорска Русь.

Положене Русинôвъ на Угорщинѣ цѣлкомъ не є завидне. Ся найменьша частина великого украинско-руского народу, подôбна є до галузи дерева вôдтятои вôдъ пня, вôдъ котрого побирала поживу, а теперь нидѣе. Зô всѣхъ сторôнъ гнетений и выкористовуваний, угорскй Русины шукають масами захисту за моремъ въ Америцѣ и тутъ будують нову вôтчину. Хтожь винenъ той нуждѣ духовôй и матеріяльнôй угорскихъ Русинôвъ? На се питане смѣло можна вôдповѣсти, що найбôльша вина падае за се на нѣкчемне угорске правительство. Оно въ своимъ заслѣпленôмъ фанатизмѣ непохитно стремить до змадярщеня всѣхъ народностей мешкаючихъ на Угорщинѣ, оно то нищить всякй культурнй змаганя поодинокихъ народностей, а вже найгôрше обходить ся зъ Русинами, котрыхъ уважае за прихильникôвъ зненавидженои ними Росіи. И теперь дôйшло до того, що угорскй Русины, котрыхъ культура була далеко высша, вôдъ культуры Мадярôвъ, коли они яко дике племя зайшли въ Европу и були пострахомъ цѣлого западу, що тй самй угорскй Русины суть теперь, можна сказати, найменше просвѣченй зô всѣхъ народôвъ Европы.

Якажь є минувшина угорскихъ Русинôвъ? Першй початки суть незвѣснй, історія учить насъ лише, що въ девятôмъ вѣцѣ вже споро Русинôвъ мешкало тамъ де теперь. Въ роцѣ 1339, руско-литовскій князь Федоръ Корятовичъ, посваривъ ся зъ великимъ княземъ литовскимъ Ольґердомъ, а щобы уйти його мести переселивъ ся зъ 40 тысячами Русинôвъ на другій бôкъ Карпатъ, де його угорскій король Карло I дуже гостинно приймавъ, ще и обдарувавъ. Теперь, якъ подае державна статистика, мешкае на Угорщинѣ 423.159 Русинôвъ, въ дѣйсностижь є ихъ далеко бôльше. Они мешкають въ пôвнôчно всходныхъ комітатахъ, Унґъ, Береґъ, Мамарошъ и Уґоча. Кромѣ того мешкають еще въ комітатахъ Шарискôмъ, Земплинскôмъ, Ціпскôмъ, помѣшанй зъ Мадярами, Словаками и Нѣмцями. Коли отже прибули Русины до Угорщины приняли ихъ мадярскй королѣ дуже радо, Русины становили прибôчну королѣвску сторожу, були обсипуванй рôжними почестями. Але не довго тревали тй щасливй часы, бо вже въ XVI вѣцѣ зачинають ся переслѣдованя, и то на поли религійнôмъ. Такй переслѣдованя вôдбували ся не лишь на Угорщинѣ, але и въ Польщѣ, и въ цѣлôй Европѣ. Якъ звѣсно, Русины були тогдѣ православними, отже щобъ уникнути переслѣдовань, и полѣпшити свое положене, приняли угорскй Русины въ роцѣ 1649 унію, и узнали головою церкви папу римского, однакъ называли ся греко католиками. Тимъ свои долѣ не полѣпшили, бо Єзуіты розпустили свои сѣти на висшй верствы Русинôвъ и стали ихъ навертати на римо католикôвъ, и въ сей спосôбъ мадярщити.

Такъ отже угорскй Русины, гнетенй мадярскимъ правительствомъ, опущенй черезъ свою інтеліґенцію, попали въ скрайну темноту и остались найбôльше заскорузлою частиною 30 міліонового украиньско-руского народа. Шляхта вырекла ся рускости и змадярщила ся, а руска мова заховала ся лише пôдъ соломяною стрѣхою.

Такй невôдраднй вôдносины на угорскôй Руси тревають до кôнця XVIII вѣка. Коли на австрійскôмъ престолѣ засѣла Марія Тереса и Йосифъ II., мѣжь иньшими народами пôднесли ся також и Русины. Марія Тереса заложила у Вѣдни рускій духовный семинаръ, де учили ся на священикôвъ такъ угорскй якъ и галицкй Русины. Мункачѣвскй епископы стали самостôйнй и дôстали почестну назву „папскихъ сотрудникôвъ“. Такъ якъ церковь, пôднесли ся также и народнй школы, пôдъ печаливымъ правлѣнемъ тыхъ володарѣвъ. Постало много рускихъ народныхъ школъ, котрй пôдлягали або правительству, або духовеньству. Просвѣтный рухъ серед угорскихъ Русинôвъ оживъ дуже. Але прийшовъ 1848 рôкъ, котрый разъ на все убивъ всякй культурнй змаганя угорскихъ Русинôвъ. Въ тôмъ роцѣ выбухла мадярска революція, а Русины станули по сторонѣ Австріи проти повстанцѣвъ Мадярôвъ. Рôвночасно домагали ся вôдъ правительства многихъ правъ, якъ: придѣленя Русинамъ высокихъ урядôвъ державныхъ, основуваня рускихъ школъ зъ рускою мовою выкладовою, основаня рускихъ выкладôвъ на университетѣ и т. д. Декотрй зъ тыхъ правъ справдѣ признано Русинамъ, але се не довго тревало, бо Мадяры поволи зачали вôдбирати Русинамъ одно право за другимъ, а коли прийшло до роздѣлу Австріи на Угорщину и Австрію, Мадяры стали выключными панами свого краю и зъ Русинами зробили те, що имъ подобало ся. Теперѣшный станъ угорскихъ Русинôвъ є справдѣ страшный, бо бôльшои темноты и бôльшои нужды справдѣ нѣгде бôльше въ Европѣ не можна знайти. Въ житю політичнôмъ угорскй Русины не беруть жадної участи, пôвъ міліона Русинôвъ не мае въ соймѣ нѣ одного посла, бо Мадярске правительство такъ само умѣе шахрувати при выборахъ якъ галицкй Поляки. А яка нужда пануе серед угорскихъ Русинôвъ, се справдѣ годѣ описати. Мешкаючи серед гôръ и лѣсôвъ, плодôвъ земельныхъ майже не мають. Управнои ролѣ у нихъ майже нема. И зъ чого тутъ жити? Не дивниця отже, що угорскй Русины тысячами и тысячами опускають рôдный а поневоленый и нужденный край, и шукають лучшои долѣ въ Америцѣ.

Се є загально звѣсна рѣчь, що темнота все йде въ парѣ зъ убожествомъ. Такъ є и зъ угорскими Русинами. О просвѣтѣ якогось народа найлѣпше свѣдчить число школъ. На угорскôй Руси було въ роцѣ 1901, 325 руско-мадярскихъ школъ, а 70 рускихъ. Треба знати, що въ мадярско-рускихъ школахъ, языкъ выкладовый є мадярскій, отже для Русинôвъ незрозумѣлый, а въ рускихъ школахъ, що зôстають пôдъ наглядомъ духовеньства, учать по мадярски далеко бôльше чимъ по руски. Се є робота мадярского правительства, котрому зовсѣмъ не залежить на просвѣтѣ, лишь на мадярщеню Русинôвъ.

Зъ часомъ дôйшло до того, що угорскй Русины, стали найбôльше темнымъ и бѣднымъ народомъ въ Угорщинѣ, а мадярске правительство доперва тогдѣ звернуло на нихъ увагу, коли не могло и цента стягнути за податокъ. Нужду угорскихъ Русинôвъ представлено въ соймѣ, а міністерство рôльниче заняло ся ихъ судьбою въ сей спосôбъ, що зачало нищити лихварскй пявки, и беземельнымъ Русинамъ дало въ наемъ величезнй добра графа Шенборна.

Коли угорскй Русины въ такъ страшнôмъ занепадѣ, дежь дѣла ся руска інтеліґенція? Одинокою інтеліґенціею суть тамъ греко-католицкй священики. Ажь соромъ бере про нихъ згадувати. Они, хочь стоять найблизше, стикають ся зъ нимъ, а що найважнѣйше, жиють зъ него, они старають ся бути добрыми мадярскими патріотами, щобы вызначити ся, и коли можливо, щобы дôстати за свôй мадярскій патріотизмъ грошеву пôдмогу. Величезна бôльшôсть угорскихъ священикôвъ навѣть не почувають себе Русинами. Коли галицкй священики йдучи зъ духомъ часу стоять въ першихъ рядахъ въ борбѣ о народнй права руского хлопа, угорскй священики представляють осередокъ мадяризму, и тимъ якъ разъ дѣлають на некористь руского народа. Може бы дехто боронивъ ихъ въ сей спосôбъ, що они не можуть тамъ нѣчого робити, бо правительство мадярске за се дуже строго переслѣдуе, але чи и тутъ въ Америцѣ могуть они стрѣтитись зъ якими перепонами въ культурнôй роботѣ? Мы бачимо, що многй зъ нихъ встыдають ся рускои мовы, ихъ жѣнки и дѣти говорять въ дома по мадярски, и публично заявляють, що не знають рускои мовы. Така то угорска руска інтеліґенція; у неѣ лишь мадярскій патріотизмъ въ головѣ и интересъ.

Руска народнôсть и руска мова находить лишь захисть серед бѣдного и темного народа такъ въ старôмъ краю, якъ и тутъ въ Америцѣ. Але будучнôсть угорскихъ Русинôвъ не лежить въ змадяризованыхъ священикахъ, але лежить въ народѣ, котрый що разъ бôльше горне ся до просвѣти до поступу. Въ послѣднôй хвилѣ дôйшла насъ вѣсть, що угорскій священикъ въ Маганой Ситі, заложивъ читальню. Се будьбы здаеть ся першій проблескъ роботы на поли просвѣты. Витаемо его щиримъ серцемъ словами „Помагай Богъ“ гарному дѣлу. Притôмъ однакъ мусимо додати, що декотрй другй угорскй священики, не то що самй нѣчого не роблять лишь мадярщину будують на вôльнôй земли Вашінґтона, але коли хто другій старае ся просвѣтити нарôдъ, то они важать ся уживати навѣть проповѣдницѣ въ церквѣ, щобы не допустити лучѣвъ просвѣты, говорячи такй ретроградний слова, якъ: „Батьки вашй не вмѣли нѣ читати, нѣ писати, та якось жили, то и вы обôйдетесь“. Такимъ людямъ певне лежить на серцѣ не просвѣта народа, але интересъ и то гидкій интересъ ловлене рыбы въ мутнôй водѣ.

Такожь радо витаемо вѣсть про заснован е школы и для анальфабетôвъ при скрентоньскôй церкви, хочь и тутъ зроблено се бôльше заходами галицкихъ Русинôвъ.

А теперь загально подивившись на сучасне положене угорскихъ Русинôвъ скажемо, що оно и въ старôмъ краю страшне и тутъ не красше. Въ старôмъ краю тому страшне, що рядъ мадярскій бачить въ тамошныхъ Русинахъ заушникôвъ зненавидженои Росіи, тутъ оно не красше, бо нема кому попрацювати надъ ихъ просвѣтою.

Вже крайна пора отямитись, вже крайный часъ взяти угорскимъ Русинамъ собѣ за примѣръ, Русинôвъ галицкихъ и буковиньскихъ, котрй також гнетенй бѣдою и правительствомъ, що разъ бôльше горнуть ся до свѣтла правды и науки и щоразъ успѣшнѣйше борють ся зô своими гнобителями.

Січовий рух в Старім Краю.

Богато шуму наробив сего року в Галичині січовий рух. Найгірше заворушив польську шляхту. Вона знае, що „Січи“ не будуть їй на руку і що можуть вийти їй на зле, тому старала ся ріжними способами січовий рух знищити. Пани старости заборонювали робити січові вправи, носити січовикам відзнаки, топірці і ленти; — в декотрих повітах „Січи“ порозвязували, а навіть арештували провідників січового руху.

В Гуцульщині видумали навіть ніби якусь революцию, хоч жадному Гуцулови й на думку не приходила ніяка революция, (хиба ще прийде). Уживано ріжних средств, аби лише не дати хлопам орґанізувати ся.

Шовіністичні польські ґазети були переповнені ріжними пльотками на січові орґанізациї, а навіть деякі руські „націоналісти“ накидали-сь мокрим рядном на січовий рух. Та помимо всяких переслідувань січовий рух не упав. Тоді польська шляхта пробувала вже навіть в лагідний спосіб підходити, аби здержати хлопів від „Січий“. „Вже скорше закладайте собі »Соколи« — казав галицький намісник — лише не закладайте »Січий«.“ Але й то нічого не помогло і „Січи“, як сказано, чим раз ліпше розвивають ся. В Коломийщині нема майже села, де не була би „Січ“.

Вже й духовеньство не дуже противне січовому рухови. В деяких селах навіть самі попи причиняють ся до з'орґанізованя „Січий“, хоч ще не всюди.

Січові орґанізациї причиняють ся дуже до емансипациї селяньства. Де е „Січи“, там вже е якийсь рух, — збори і ріжні сходини. Січовики устроюють вечерки і иньші забави, причім вчать ся сьпіву а також і читаня.

Отже се один великий крок поступу руського селянства. А найбільше за се завдячити треба Др. Кирилови Трильовському, котрий е ініціятором всіх теперішних нових „Січий“. За его ревним старанем, наше селянство в Галичині і Буковині почало живійше рухати-сь. Мало найде ся січових зборів, які би відбули ся без его участи.

Взагалі селянський дух починае відроджувати ся. Можна вже нині сказави, що Русини як в Галичині і на Буковині пробуджують ся. А як вони пробудять ся на добре, тоді зможуть поліпшити свою долю і тоді може меньше будуть потребувати утікати з родинного краю та по Америці марнувати ся.

Г. Данищук.

Що чувати въ свѣтѣ.

ДЕМОНСТРАЦІИ въ Харковѣ. На недавнôмъ засѣданю правничого товариства при харкôвскôмъ университетѣ, на котрôмъ було около 500 осôбъ зъ інтеліґенціи, голова товариства проф. Ґродескуръ предложивъ выслати телеґраму до князя Святополка-Мірского. Кôлькохъ радикальныхъ членôвъ зажадало острѣйшои стилизаціи телеґрамы, а оденъ зъ присутныхъ заявивъ, що въ теперѣшнôй ситуаціи одинокимъ выходомъ є скликане репрезентантôвъ народу. Сю заяву нагородила буря оплескôвъ а рôвночасно розкинено революційнй вôдозвы. Проф. Ґродескуръ выйшовъ изъ салѣ, а тогдѣ забравъ голосъ оденъ соціяльный демократъ и заявивъ, що одинокимъ ратункомъ є скликати конституанду на основѣ загального голосованя въ цѣли перетвореня Росіи на републику. Вôдтакъ зôбранй выйшли зъ будинку, спѣваючи революційнй пѣснѣ. Товпа пôшла головною улицею ажь пôдъ театръ, де розôйшла ся. Кôлька днѣвъ пôзнѣйше зôбрало ся около 300 студентôвъ и знову перетягало головными улицями, несучи прапоры зъ написами: „Прочь зъ вôйною!“ и „Прочь зъ самодержавіемъ!“ Рôвночасно розкинено богато вôдозвъ мѣсцевого соціяльно-

Дзвонниця „Січи“ в Печенєжинє.

демократичного комітету. **Коли походъ** посувавъ ся **напередъ** изъ спѣвами марсиліянки, явила ся сотня кôнныхъ и тôлько пѣшихъ поліціянтôвъ. Почалось бите студентôвъ нагайками, шаблями и т. д. Били лежачихъ на земли, ажь до втраты свѣдомости. Многихъ затягали до сѣней камениць и тамъ катували. Товпа розсыпала ся, а за пôвъ години на ул. Московскій показавъ ся знову червоный прапоръ и знову рушивъ походъ зъ окликами „Прочь зъ вôйною!“ и „Прочь зъ само-державіемъ!“ Нагло на демонстрантôвъ кинули ся зъ дикимъ крикомъ козаки и почали бити. Одного студента убили на мѣсци, многихъ ранили тяжко, а ще больше легко.

Всѣ часописи такъ европейскѝ якъ и американьскѝ заповненѝ вѣстями про заворушеня въ Росіи. И такъ доносять, що въ Петербурзѣ нема дня, щобы не було якихъ демонстрацій робôтничихъ. 12 грудня зôбрала ся товпа народу передъ казаньскою катедрою и дали ся чути тысячнѝ голосы: „прочь зъ вôйною!“ „Прочь зъ самодержавемъ!“ „Най жие конституція!“ Поліція и жандармерія кинула ся зъ нагайками на демонстрантôвъ и розôгнала ихъ зранивши тяжко бôльше якъ 100 людей. Демонстранты розкинули мѣжь народъ вôдозвы слѣдуючого змѣсту: „Мы пôдняли нашь голосъ, щобы здобути лучшѝ вôдносины для россійского народа, але правительство не хоче насъ выслухати. Вôдносины нашѝ зъ кождымъ днемъ погоршають ся. Однѝ гинуть тутъ середъ нужды и неволѣ, а другѝ загибають на вôйнѣ пôдъ проводомъ неспосôбныхъ ґенералôвъ. Мы кровь нашу проливаемо за нашихъ гнобителѣвъ, котрѝ навѣть слухати не хочуть домагань нашихъ заступникôвъ, вôдпоручникôвъ земствъ. Конець кôнцѣвъ, мы сеѣ нужды довше зносити не въ силѣ. Мы мусимо пôднести ся и отверто заявити, що домагаемо ся закôнченя вôйны и правительства зъ заступникôвъ народа. Прочь зъ вôйною! Прочь зъ самодержавемъ.“

Домаганя вôдпоручникôвъ земствъ пôдписали всѣ делеґаты крôмъ одного, Штембока Фермора. Єго товаришѣ высказали йому погорду и вôнъ мусѣвъ зречи ся свого уряду.

Капіталісты се паны свѣта, паны житя и смерти нез'орґанізованого робôтника. Цѣкава се рѣчь, що мала горстка людей мае таку велику власть надъ міліонами робôтникôвъ, котрѝ несвѣдомѝ своихъ правъ и не умѣють о нихъ добивати ся. Робôтники въ Америцѣ по довгихъ заходахъ выбороли собѣ право, що не вôльно тутъ спроваджувати Китайцѣвъ, котрыхъ потребы житевѝ суть дуже малѣ, отже моглибы зробити велику конкуренцію бѣлымъ робôтникамъ. Инакше е въ полудневôй Африцѣ, котра належить до старои гнобительки Анґліи. Тамъ верства робôтнича нез'орґанізована, а капіталісты роблять зъ ними, що захочуть. Щобы прибôльшити своѣ доходы, а поменшити выдатки, тамошнѝ капіталісты спроваджують зъ Китаю танихъ робôтникôвъ, котрѝ выдирають зъ устъ хлѣбъ бѣлымъ робôтникамъ. Недавно спроваджено тамъ 20.000 Китайцѣвъ. Помѣжь мѣсцевими робôтниками а Китайцями вывязалась страшна кровава борба, сотки людей покалѣченыхъ, многѝ забитѝ. Поліція не могла дати собѣ рады. Се доперва початокъ, а що дальше буде? Капіталісты тамошнѝ мають намѣръ спровадити еще 60.000 Китайцѣвъ. Ось до чого доводить нелюдська робота жадныхъ маеткôвъ капіталістôвъ.

Зъ Саратова въ Росіи наспѣла дуже цѣкава вѣсть. Зъ кôнцемъ жовтня, въ тамошнôй православнôй церквѣ вôдправлявъ Службу Божу оденъ пôпъ, при участи хору зложеного зъ 600 питомцѣвъ. Коли однакъ пôпъ пôднѣсъ многолѣтстве цареви и его родинѣ, питомцѣ мѣсто заспѣвати „многая лѣта“ зачали свистати, псикати и стукати ногами, и не хотѣли дальше спѣвати. Коли пôпъ хотѣвъ ихъ успокоити, они пôднесли еще бôльшѝй крикъ и галасъ, и не позволили йому говорити.

Телеґрамы.

Токіо 11. Російській корабель военный „Севастополь“, щобы захистити ся передъ японськими ґранатами и атаками торпедовцѣвъ вôдъ стороны моря, приплывъ до самого Порту Артура и спустивъ якорь помѣжь двома скалами. Теперь море е дуже розбурхане, такъ що атаки торпедовцѣвъ суть неможливѝ. Де находять ся російськѝ торпедовцѣ, незвѣсно. Здаеть ся, що они шукають захисту десь поза портомъ. Въ наслѣдокъ непогоды, Японцѣ не могуть слѣдити успѣхôвъ зô своихъ выстрѣлôвъ, а за цѣль выбирають всѣ закутки пристани, де мають находити ся російськѝ кораблѣ. Позаякъ декотрѝ російськѝ кораблѣ хоронять ся въ тыхъ мѣсцяхъ де находять ся стаціи Червоного Хреста зô слабыми и ранеными, протемешканцѣ Порту Артура звернули ся до ґен. Стесселя зъ домаганемъ, щобы тѝ кораблѣ сейчасъ опустили мѣсця Червоного Хреста, бо Японцѣ стрѣляють до нихъ, и роблять страшнѝ спустошеня середъ хорыхъ и раненыхъ.

Лондонъ 11. Доносять звôдси, що японськѝ торпедовцѣ заатаковали „Севастополь“, однакъ вислѣдъ не е звѣсный.

Токіо 12. Доносять тутъ зъ Порту Артура, що чотыри російськѝ кораблѣ военнѝ, два кружляки, и оденъ корабель арматный а оденъ торпедовый, котрѝ суть замкненѝ въ Портѣ Артура, суть цѣлковито знищенѝ. Вже навѣть не потреба на нихъ бôльше стрѣляти. Теперь ограничують ся Японцѣ на острѣлюване самого мѣста, котре також е сильно ушкоджене. Японськѝ ґранаты выкликали великій огонь въ складѣ оружія въ Портѣ Артура.

Мукденъ 12. Мѣжь арміею Куропаткина и Оямы вôдъ часу до часу повтаряють ся поменшѝ атаки, зъ котрыхъ однакъ можна вносити, що заносить ся на поважну битву. Въ понедѣлокъ 12 грудня острѣлювали Росіяне цѣлу нôчь армію ґен. Оку. Японцѣ заховували ся спокôйно. Здаеть ся, що Росіяне мають намѣръ посунути ся на полудне. Морозы панують тутъ дуже острѝ, такъ що старѝ люде не памятають такого зимна вже въ мѣсяцю грудню. Послѣднои ночи заатаковали Японцѣ праве російське крыло, але зôстали зъ великими втратами вôдпертѝ.

Петербургъ 12. Доносять тутъ про арештоване капітана маринарки Клядо и лайтнанта Делівріонъ за се, що вôдважились публично критикувати роботу адмірала Рождественского и великого князя Алексія. Арештоване се выкликало велике здивоване середъ вôйсковыхъ кругôвъ.

Лондонъ 13. Доносять тутъ яко рѣчь певну, що часть японськои арміи зъ пôдъ Порту Артура вôдôслано до Манджуріи, щобы скрѣпити армію пôльного маршалка Оямы. Такожь доносять, що заняте Японцями Порту Артура, буде знакомъ до атаку японськои манджурскои арміи на вôйска Куропаткина.

Парижь 13. Мѣжнародна комісія, котра мае рослѣдити пригоду на пôвнôчнôмъ мори, мае зôбрати ся въ Парижи дня 19, або 20 грудня.

Моссамедесъ (захôдна Африка) 13. Російська балтійска фльота, зложена зъ 21 кораблѣвъ прибула тутъ нынѣ.

Берлинъ 13. Въ Киевѣ арештовала поліція кôлькохъ офіцирôвъ, котрѝ закрали грошѣ порученѝ имъ на закупно зимовыхъ мундурôвъ для резервѣстôвъ.

Петербургъ 13. Арештоване капітана Клядо приняли дневники російскѝ до вѣдомости зъ великимъ обуренемъ. Заповѣджено складку въ користь покривдженого капітана, котрый вôдваживъ ся сказати слово правды великому князю Алексіеви и Рождественському. Много осôбъ хоче вôдвѣдати капітана Клядо въ вязницѣ, але поліція нѣкого не пускае.

Въ Пертъ Амбой, Н. Дж. тамошна корабельна фабрика скôнчила будову торпедовця, призначеного для Росіи. Перша пробна плавба того корабля показала ся дуже вдоволяючо.

Вашинґтонъ 14. До японського консуляту прибула тутъ слѣдуюча телеґрама: Дня 13. грудня острѣлювали Японцѣ складъ оружія и пристань торпедовцѣвъ. Пристань ся горѣла цѣлу годину. Чотири кораблѣ зôстали ушкодженѝ а оденъ затопленый. Кромѣ того много будôвель зôстало ушкодженыхъ. Въ наслѣдокъ непогоды застановлено острѣлюване военного корабля „Севастополя“. Адміралъ Тоґо доносить, що его торпедовцѣ три разы атаковали „Севастополь“ однакъ вислѣдъ незвѣсный.

Римъ 14. Наспѣла тутъ телеґрама зъ Токіо зъ вѣстею, що маршалокъ Ояма оголосивъ провізоричне (тымчасове) прилучене полудневои Манджуріи до Японії.

Парижь 14. Французкій кореспондентъ зъ поля вôйны телеграфуе, що положене арміи ґен. Куропаткина е страшне. Армія не мае подостаткомъ живности, такъ що мусить терпѣти голодъ. Ґен. Куропаткинъ заявивъ, що если довôзъ живности не буде прискореный, то наслѣдкôвъ того вôнъ не бере на свою вôдвѣчальнôсть. Вороги ґен. Каропаткина говорять, що вôнь добре знае, що прискорити довôзъ живности неможливо, а если скидае зъ себе всяку вôдвѣчальнôсть, се е доказомъ его непорадности, и въ сей спосôбъ хоче напередъ застеречи ся, если програе вôйну. Теперь оба вôйська пôдъ Портомъ Артура суть занятѝ похороненемъ забитыхъ. Тѣла убитыхъ представляють страшный видъ. Декотрѝ творять лишь помѣшану масу костей и тѣла.

Петербургъ 14. Оденъ російскій ґенералъ пише про японську армію ось що: Японська армія е одинока въ історіи военнôй свѣта, она е може найсильнѣйша въ свѣтѣ, позаякъ лучить въ собѣ силу варварства и цивілізаціи. Варварство дае еѣ фанатичну вôдвагу и погорду смерти, а цивілізація найновѣйшѝ здобутки военнои штуки. Росія мусѣла поборювати до теперь найтяжшѝ перешкоды, остаточно потрафила приневолити Японцѣвъ до задержаня ся. Японцѣ, якбы були умѣли выкорыстувати обставины, булибы теперь вже въ Гарбинѣ, булибы панами Владивостока и всхôдного побережа и не потребувалибы теперь зимувати на вôтвертôмъ поли. Морозы, якѝ теперь панують въ Манджуріи, суть союзниками Росіянъ, бо Японцѣ зимна зносити не умѣють, а Росіяне зъ тымъ зжили ся. Японцѣ не мають теперь на стôлько силъ, щобы могли заняти Мукденъ и не будуть мати навѣть тогдѣ, коли Портъ Артуръ упаде, и Ояма дôстане 50.000 вôйська пôдмоги. Тымчасомъ армія російська зъ кождымъ днемъ збôльшае ся. Въ сѣчню армія російська буде числити пôвъ міліона люда, а армія ся выстарчить, щобы маршалка Ояму побити надъ рѣкою Чаке и прогнати Японцѣвъ геть ажь на Корею.

Чіфу 15. 7 російськихъ жовнярôвъ перебраныхъ по цивільному передерли ся черезъ фльоту японську на малôмъ човнѣ зъ вѣтрилами, и прибули до Чіфу зъ важными телеґрамами вôдъ ґен. Стеселя. Подорожь ихъ була дуже скора бо плыли разомъ зъ вѣтромъ. Коли прибули до Чіфу, були такъ сильно перемерзлѝ, що не могли безъ помочи высѣсти. Говорять тутъ, що вѣсти про побѣды Японцѣвъ суть пересадженѝ. Справдѣ фльота портъ-артурська е знищена, але до заняти Порту Артура еще далеко. Видно що Японцѣ не чують ся въ силѣ здобути сю крѣпость, коли вмѣсто еѣ здобувати, они взяли ся нищити фльоту. Пôдчасъ атакôвъ на горбъ 203 стратили Японцѣ около 12 тысячь вôйська. Армія японська пôдупала дуже на духу въ наслѣдокъ великихъ стратъ въ людяхъ. Три кораблѣ наладованѝ амуніціею и живностію передерли ся до Порту Артура. Взагалѣ ходить тутъ чутка, що Портъ Артура еще пару мѣсяцѣвъ удержить ся.

Мукденъ 16. На цѣлôй боевôй лініи тревае страшна канонада. Японцѣ орґанізують китайськѝ вôйська и заосмотрюють ихъ въ арматы.

Новѝ датки на Рускій Нар. Фондъ.

Юрій Фалатъ на хрестинахъ у Василя Галенды, Олифантъ, Па. 7 дол. 70 ц.

Зъ акафисту въ Олифантѣ 11 дол. 30 ц.

Иванъ Сенько на хрестинахъ у Петра Аґустиньского въ Джесепъ, Па. 3 дол. 30 ц.

Григ. Пиртко на весѣлю Андрея Рôжко, Ню Йоркъ 1 дол. 75 ц.

Антоній Каня и Петро Шкварла на хрестинахъ у Діон. Риджика, Пітсбурґъ, Па. 6 дол. 10 ц.

Он. Будникъ, Мт. Синай, Н. Дж. 65 ц.

Такожь подаемъ на сѣмъ мѣсци имени тыхъ жертводателѣвъ, котрѝ не жаловали гроша на такъ высоку цѣль, якъ нашь „Народный Фондъ“.

1) Ансонія, Кон.:

Марія Пôдбережнякъ (тикетъ пончь) 1 дол., Марія Гошко (пончь) 50 ц., Марія Цѣркотъ (пончь) 50 ц., Ан. Цѣркотъ 50 ц., Ив. Варґа (пончь) 50 ц., Мих. Пôдбережнякъ (пончь) 1 дол. 50 ц., Григорій Журавъ 4 дол., Русины зъ мітинґу бізнесового въ Ансонія, Кон. 7 дол. 56 ц., Андрей Пôдбережнякъ зôбравъ 3 дол., Олена Криницка (пончь) 2 дол. 50 ц., Александра Хомковичь 50 ц. — Разомъ 22 дол. 06 ц.

2) Олифантъ, Па.:

Юрій Фалатъ 75 ц., Стефанъ Сисакъ 30 ц., Андрей Ґузелякъ 50 ц., Дм. Ґума 10 ц., Ив. Присташь 25 ц., Грицъ Гавранъ 25 ц., Гнатъ Фалатъ 20 ц., Мих. Опришко 10 ц., Дмитро Хома 20 ц., Осифъ Ткачь 5 ц., Афтанъ Понько 20 ц., Андрей Данищинъ 5 ц., Семко Ґузелякъ 25 ц., Онуферъ Беньо 25 ц., Ив. Хома 15 ц., Андрей Галенда 10 ц., Лешко Малинчакъ 10 ц., Стеф. Торганъ 20 ц., Петро Мацко 10 ц., Ганя Хома 10 ц., Ганя Сисакъ 10 ц., Марія Гальчакъ 10 ц., Фенна Опришко 25 ц., Хрестина Баронъ 10 ц., Олена Бакъ 10 ц., Уля Турокъ 10 ц., Стефанъ Шляхта 10 ц., Фрозина Понько 10 ц., Ник. Ланичокъ 25 ц., Стеф. Петрикъ 25 ц., Феџьо Пѣсьо 50 ц., Илько Беньо 25 ц., Василь Галенда 25 ц., Ст. Турокъ 50 ц., Марія Фалатъ 5 ц., Юрій Галенда 20 ц., Параска Фалатъ 10 ц., Марія Беньо 10 ц. — Разомъ 7 дол. 70 ц.

3) Пітсбурґъ, Па.:

Петро Шварла 50 ц., Антоній Каня 50 ц., Петро Каня 25 ц., Діон. Риджикъ 25 ц., Илько Петришинъ 50 ц., Петро Губякъ 25 ц., Семанъ Пеньовичь 50 ц., Иванъ Секула 50 ц., Акимъ Вариха 25 ц., Ив. Спякъ 25 ц., Данько Ґарбера 25 ц., Стефанъ Петнякъ 25 ц., Марта Перґовичь 5 ц., Теодоска Каня 10 ц., Захаръ Тижбôръ 50 ц., Гаврило Демянъ 20 ц., Юлька Павлякъ 50 ц., Параска Губякъ 50 ц. — Разомъ 6 дол. 10 ц.

Дякуючи всѣмъ чеснымъ людямъ за ихъ щирѝ датки, остаю зъ поважанемъ.

о. Павло Тимкевичь,
секр. Нар. Фонду.

P. S. Справлене немалои похибки. Въ попередныхъ двохъ числахъ „Свободы“ було згадано, що датки вôдъ Зофіи Ґовда, Ульки Фелули, Марты Симочко, Настѣ Щербы та дохôдъ за марки и фотоґрафіи, якъ также датокъ Станислава Пѣтуха походять зъ МкКиспортъ, Па., — мѣжь тымъ, якъ датки сѝ були жертвованѝ въ Карнеґі, Па.

— ВЪ справѣ будовы руского народного театру доносять, що по вывезеню землѣ зъ площѣ будовы до кôнця марця 1905 р., архітекты Фелсмеръ и Гельмеръ зачнуть будувати театръ вже зъ днемъ 1-го цвѣтня 1905 р. а вôддадуть его до ужитку въ осени 1906 року.

— ЗЪ бразилійскои Параны доносить Gaz. polska, що тамошнѝ Русины зôбрали доси на руску друкарню около 170 мільрейсôвъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель	КОНСТ КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey Ci y, N. J.
Головный секретарь	С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J
Головный касіеръ	АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT. PA.
Заст. секретаря ....Йос Кульчицкій BALTIMORE, M. D.
Заст. касіера .....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радни:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семяницкій.............Trauger, Pa
Мих. Дембицкій......Mahanoy Plane. Pa.
К Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока...............Plymouth, Pa
Иванъ Парилякъ........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив Сенько.................Jessup, Pa.
Ив Посипапко............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій........... Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій...........Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKees Rocks. Pa.
Ив. Воргачь .... Mt. Carmel, Pa

Головный організаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J

ДО ВѢДОМОСТИ СЕКРЕТАРÔВЪ „СОЮЗА".

Поважаний П. Секретарѣ! Прошу собѣ се запамятати разъ на все. що

1) при каждой змѣнѣ вашои адресы або коли выбраный новый секретарь треба про се сейчасъ повѣдомити головного касіера;

2) всѣ квіты, котрі высилаю разомъ зъ чекомъ до подписку посмертнои або надзвычайнои запомоги не затримовати при собѣ по 3 мѣсяцѣ, але сейчасъ вôдсылати до редакціи „Свободы" до оголошеня. Квіты тй гол. Урядъ мусить переховувати.

Здоровлю васъ всѣхъ и остаю зъ поважанемъ

Алексій Шаршонь, гол. касіръ Р. Н. Союза.

Ч. 468. **КВІТЪ** $300.00 на триста доляровъ, котрі Austro Hungarian Consulate, Pittsburg, Pa. отримавъ яко часть сиротскои посмертнои запомоги по Михаилѣ Когутъ зъ Головнои Касы Руского Народного Союзъ въ Америцѣ.

Bellevernon, Pa. Dec. 12 1904.
A. Werte, Consul General.

Ч. 454. **КВІТЪ** $550.00 на пятьсотъ пядесять доляровъ, котри п. Кляра Цюпакъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Асафатѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Mt. Carmel, Pa. Dec. 5 1904.
Кляра Цюпакъ
Иванъ Ференчакъ, предс.
Теодоръ Мадзелянъ, секр.
Юстинъ Хомякъ, свѣдокъ.

Ч. 455. **КВІТЪ** $50.00 на пятьдесять доляровъ, призначеныхъ на церковь въ Шамокинъ, котрі отримавъ низше подписаный касіеръ церковный зъ посмертнои запомоги по Асафатѣ Цюпакъ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Shamokin, Pa., ... 1904.
Никита Тиханьскій, кас. ц.
о. Ив. Константиневичъ, свѣд.
За вôд. Союза { Гав. Малинякъ, пр., С. Хорощакъ, секр.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

✝

АНАСТАЗІЯ ВАСИЛЬЧАКЪ, жена Изидора Васильчака, члена Р. Н. Союза, вôддѣлъ 38 въ Auburn, N. Y., упокоила ся 21 го Новембра, 1904. Покôйна походила зъ Рихвалда, пов. Горлицѣ, Галичина.

ЮРКО МИТРИКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôддѣлъ 62 въ Монесенъ, Па., упокоивъ ся 30-го Новембра, 1904 Небôщикъ походивъ зъ села Лукова, повѣтъ Лѣско въ Галичинѣ. До Союза належавъ вôдъ 10 Юлія, 1904. Полишивъ хору жену и 3 дѣтей зъ котрыхъ наймолодше мае 17 день.

ОНУФРІЙ КАЧМАРЬ чл. Р. Н. Союза, вôд. 7 въ Mc Adoo, Pa., упокоивъ ся 2 го Децембра, 1904. Небôщикъ походивъ зъ Галичины, села Куляшного, пов. Сянôкъ. Зôставивъ вдову и пятеро малыхъ сиротъ. Належавъ до Р. Н. Союза вôдъ 1898 р.

ВОЛОДИМИРЪ УСЦКІЙ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 13 въ Troy, N. Y., упокоивъ ся 4 го Децембра, 1904. Покôйный походивъ зъ Галичины, села Ждынѣ, пов. Горлицѣ. До Р. Н. Союза належавъ вôдъ 1901 року.

АННА КРАСНЯНЬСКА, жена Йосифа Краснянького, члена Р. Н. Союза, вôдд. 90 въ Centralia, Pa., упокоила ся 9-го Новембра, 1904 въ Галичинѣ.

Вѣчная память!

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повѣдомляю всѣхъ членôвъ братства св. Андрея Ап. въ Бреславъ, Па., вôддѣлъ 30, що рôчный мітинґъ вôдбуде ся дня 25-го Децембра. Мітинґъ зачне ся о другой годинѣ пополудни зо слѣдуючимъ порядкомъ: Перше буде ся принимати новыхъ членôвъ до братства за $1.50 вступного, друге буде ся читати розходъ и доходъ зъ цѣлого року и третє буде ся выбирати новый урядъ на рôкъ 1905 Тожъ напоминаю всѣхъ членôвъ, щобы ся зôйшли на тôй мітинґъ и выровнали свôй довгъ, щобы мы могли всѣ книжки и касу передати новымъ урядникамъ въ порядку. Котрый членъ безъ важнои причины не появить ся на той мітинґъ и не выровнае свôй довгъ, заплатить кару 50 цт. а урядникъ $1.00. Повѣдомляю також що каждый членъ мае заплатити въ мѣсяци Децембру по 25 цт. на желѣзный фондъ.

Панько Леньо, секретарь,
Christopher, Pa., Luzerne Co.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Донло, Па. вôддѣлъ Союза 61, выбрало слѣдуючій новый урядъ: Юр. Пучанъ предсѣдатель, Юр. Валь Кучакъ заступникъ, Андр. Цінгель секретарь, Март. Олѣяръ записникъ. Юр. Грешъ Петрикъ касіеръ, доглядачъ касы Петро Молчанъ, Иванъ Ковальчъ, дозорцѣ хорыхъ Андрей Сулинъ и Мих. Пітеръ, капітанъ Андр. Лукачъ. Ив. Ґдуля посланецъ, Петро Ковальскій хорунжій. Мих. Маґера дверникъ.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Ґленъ Лайонъ, Па. вôддѣлъ Союза 27, буде принимати новыхъ членôвъ въ Януару и Февруару 1905 за безъ вступного.

Павло Капецъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила въ Біверъ Медовсъ, Па. взываe своихъ членôвъ, щобы ся явили на рôчный мітинґъ дня 1-го Януара 1905 о 2-ой годинѣ пополудни. На тôмъ мітинґу буде ся читати рôчный доходъ и розходъ и буде ся выбирати новый урядъ. Котрый братъ не явить ся на мітинґъ заплатить кары 50 центôвъ, а урядникъ $1.00. На сêмъ мітинґу будемо принимати новыхъ членôвъ вôдъ 1 року до 30 безъ вступного, а вôдъ 30 до 45 за половину вступного.

Якимъ Прислопскій, предсѣд.
Андрей Савка, секретарь.

БРАТСТВО

св. пророка Иліи, вôддѣлъ Союза 28, въ Mahanoy Plane, Pa. дае до вѣдомости всѣмъ Русинамъ живучимъ на долинѣ вôдъ Ashland ажь по Mahanoy City, Pa., що въ мѣсяцяхъ Януару и Февруару 1905 р. буде принимати новыхъ членôвъ безъ вступного. Мітинґи вôдбувають ся въ кожду Недѣлю по пертôмъ. Всѣ Русины зъ Маґаной Плейнъ, Ґільбертонъ, Флаверъ Барлъ, Востенъ Ронъ, Сентъ Никлесъ, Торкі Ронъ, ВилиямсенъШафтъ, Рапаганакъ, Джирардвилъ, Франвилъ, Ґленъ Карбонъ а навѣть и зъ Маґаной Сити повинни належати до сего братства, бо то одиноке братство на тотй всѣ плейсы, котре належить до своеи рôдной рускои орґанізаціи, до „Р. Н. Союза". Тожъ часъ познати, що свое, а що чуже, и не пхати ся чужимъ за наймитôвъ.

Гаврило Сопко, предс.,
Иванъ Пустельникъ, секр.

ДО ВѢДОМОСТИ ЧЛЕНÔВЪ,

котрі належать до братства св. О. Николая зъ Chisholm, Minn., вôддѣлъ Р. Н. Союза 37-ый, що рôчный мітинґъ вôдбуде ся 25-го Децембра 1904, послѣ слѣдуючого порядку: 1) справоздане старого выдѣлу; 2) выбôръ нового выдѣлу; 3) рахунокъ касовый; 4) принимане новыхъ членôвъ безъ вступного. Мітинґъ вôдбуде ся в гали Лукача Феснича.

Заговорюю и до васъ, браття Русины, котрі мешкаете около Чішольмъ въ поблизкихъ плейсахъ, якъ у Гібінґ, Верджинія, Спартъ и Евелетъ. Запрашаємо васъ на нашъ рôчный мітинґ, а мы приймемо васъ безъ вступного до братства.

Петро Иванцьо.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повѣдомляємо всѣхъ членôвъ братства св. АА. Петра и Павла въ Ансоніи, Конн. вôддѣлъ 10 Р. Н. Союза, що нашъ рôчный мітинґъ вôдбуде ся дня 25-го Децембра о другой годинѣ пополудни въ церковной гали. На той мітинґъ взываемо всѣхъ членôвъ въ Ансоніи, Дербі, Шелтонъ, Сіморъ, а філія братства зъ Ватербері мае выслати найменьше двохъ делеґатôвъ, бо на тôмъ мітинґу будуть прочитанѣ всѣ доходы и розходы за цѣлый рôкъ, и такожъ буде ся выбирати новый урядъ на рôкъ 1905. Тому просимо еще разъ не забути прийти на той мітинґъ и выровнати свôй довгъ; хто безъ важнои причины не явить ся заплатить кару 50 цнт., а урядникъ $1.00. Рôвножъ каждый членъ Союза мае заплатити 25 цнт. на желѣзный фондъ.

Урядъ.

БРАТСТВО

св. Володимира въ Елизабетъ, Н. Дж. вôддѣлъ Союза 65, буде принимати новыхъ членôвъ въ Януару 1905 р. безъ вступного. Мітинґи вôдбувають ся всегда въ першу Недѣлю по 15-ôмъ кождого мѣсяця въ нѣмецкôй гали Joh Fluger, на Вашинґтонъ Евеню, Елизабетъ, Н. Дж.

Андрей Явилякъ, секр.

ВЪ НЕДѢЛЮ дня 11-го грудня с. р. вôдбув ся річний мітинґ бр. сьв. Петра і Павла Р. Н. Союза від. 55, на котрім прочитано доходи і розходи братства і Союза. Відтак вибрано слідуючий новий уряд на 1905 р. Предсідатель Турко Гнат, єго заступником Гибай Іван, секретар Каськів Теодозій, заст. Кіхард Андрій, касієр Слабик Андрій, заст. Біляньский Артемий, опікун хорих Головатий Онуфер, і Слабка Іван, дверники Обшарский Василь, і Даньковский Адам, капітан Сирко Михайло, хорунжі Корба Стефан і Литвак Федосій; контрольна комісія, Сердиньский Стефан і Шибский Вартоломей. Маємо надію, що новий уряд буде ревно сповняти свої обовязки, і старати ся о розвій братства і Союза. Братя Русини з Карнеґі і ви всі, що до нашої парохії належите з иншиx плейсів: Возьмім ся за руки, полюбім ся як діти одного, щобисьмо знали оден другого, приходіть і вписуйтесь до нашого братства сьв. Петра і Павла т Р. П. Союза. В місяцю Січню принимаю, наше братство і Союз новых членів без вступного. Памятайте, що таку полекшу будете мати тілько через оден місяць, що коли тепер не впишете ся то знайте, що треба довго чекати з ним знов такий місяць прийде. Також подумай брате, що у фабриці або при якій небудь роботі не єси безпечний з житєм, отже лїпше завчасу забезпечити ся на випадок слабости або смерти як щоби пізнїйше чужі люде мали ся гризти по твоїй смерти як мають тя поxоронити і защо. Уважайте тай горніть ся до забезпеченя поки час.

За старий уряд:
Петро Щерба, секретар.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повѣдомляю всѣхъ членôвъ братства св. Отція Николая въ Оборнѣ, Н. Й., вôддѣлъ 38, що рôчный мітинґъ вôдбуде ся дня 8-го Януара 1905, о годинѣ першой по полудни. Передовсѣмъ буде ся принимати новыхъ членôвъ до братства и до Союза задармо вôдъ 16 до 30 лѣтъ, а вище 30 лѣтъ за половину вступного. Дальше буде ся читати доходъ и розходъ зъ цѣлого року и буде ся выбирати новый урядъ на рôкъ 1905. Напоминаю всѣхъ членôвъ, щобы ся зôйшли на тôй мітинґъ и выровнали свôй довгъ, щобы новѣ урядники вôдобрали касу и книжки въ порядку Котрый членъ буде собѣ легковажити и не поставить ся на тôй мітинґъ черезъ лѣниство и не выровнае свôй довгъ, буде караный послѣ статутôвъ параґрафу 44 го. Такожъ упоминаю, котрый членъ не мае заплачено 25 центôвъ на желѣзный фондъ, нехай заплатить, инакше стратить право и по 25 центôвъ зôстане выключеный зъ Союза и зъ братства.

В. Росинко,
69 Perrine St., Auburn, N. Y.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Повѣдомляю всѣхъ нашихъ Русинôвъ, котрі мешкають въ Buffalo, Lancaster, Tonawanda, N. Y. и Brantford, Ont., котрі еще не належать до жадпои орґанізаціи, щобы прибули по новôмъ роцѣ дня 8-го Сѣчня 1905 на мітинґъ братскій, бо на тôмъ мітинґу буде принимати новыхъ членôвъ до Союза вôдъ одного року до 31-го безъ вступного, а вôдъ 31 до 45 за половину вступного. Тѣ члены, котрі суть за далеко и не можуть приѣхати на мітинґъ а тамъ суть члены Союза, котрі можуть за ними посвѣдчити, що є здоровѣ, то прошу выписати на карточцѣ кôлько мас лѣтъ и якъ ся зове, звôдки походить, чи жонатый, чи самотный, скôлько жѣнка мае лѣтъ и на кого посмертне здає, а я вышлю декларацію и зашлю до головного секретаря Союза

Н. Серединьскій, секр. Союза.

БРАТЯ РУСИНИ!

Як відомо вам, в Taylor, Pa. заложено братство св. О. Николая, відділ Союза 92, тож шкода вам приставати до чужих, як польских або словеньских, як се було до сего часу. Кождий Русин в Тейлор, Па. (галицкий чи угорский) повинен належати до бр. св. О. Николая. Вступне тілько 25 цнт. а місячне 50 цнт., за то кождий член в часі хороби дістає $5.00 на тиждень. В місяцю Січню будемо принимати нових членів без вступного.

Й. Сенюк, місц. секретар.

Баль! Баль! Баль!

Братство св. Володимира, вôддѣлъ Союза 108, въ Ню Йорку, устроює Першій Великій Баль въ Liberty Hall, 257—259 E. Houston St., New York, въ Суботу дня 28 го Януара, 1905. Початокъ о 7-ôй вечерь. На Баль запрашаемо всѣхъ чесныхъ Русинôвъ и Руснокъ зъ Ню Йорку и околицѣ. Тикетъ тôлько 25 цент. Музика буде добра. За добру забаву ручить комітетъ.

На балю и цѣлый мѣсяць Януаръ будемо принимати членôвъ до нашого братства за дуже маленьке вступне, а до Союза цѣлкомъ безъ вступного. Хто ще не належить, нехай ся зголосить до предсѣдателя Андрея Вовка, 224 E. 3d St., въ Ню Йорку (top floor) або на балю. Наше братство єсть зачартероване. Тожъ смѣло братя впередъ до дѣла, бо въ єдности сила.

Комітетъ:
Андрей Вовкъ, предсѣдат.,
Антôнъ Шеремета, секрет.,
Яковъ Лошко, касіеръ.

ДАЛЬШІЙ ВЫКАЗЪ ЖЕРТВЪ НА ЦЕРКОВЪ ВЪ СТ. ЛУИСЪ.

Петро Кимакъ	3.00
А. Фейко	1.00
М. Рубиновичъ	1.00
Н. Лисякъ	50
М. Солянка	1.00
А. Тиманъ	1.00
В. Сабоăль	50
М. Мучаньскій	50
Анд. Фецарка	50
Т. Каспаракъ	25
Теод. Капцала	1.00
Мих. Андрейовскій	2.00

ПОШУКУЄ МѢСЦЯ

С. Миляновичъ, лѣтъ 23 зъ Помонятъ, пов. Рогатинъ, въ Галичинѣ. Може бути пôдпачимъ, провадити руску школу, урядовати театральни представленя зо спѣва ми и т. п. Адресъ:

St. Milanowich, c/o J. Mostel,
95 Columbia St., New York.

ГЛЯДАЮ ПОСАДЫ

яко дяко учитель зъ добрымъ теноровымъ голосомъ, вмѣю провадити хоральный спѣвъ и знаю досконало дяковку. Я бувъ дяко-учителемъ въ Филаделфіи и Ансоніи. Моя адреса:

John Chadzay,
123 Sussex St., Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Груденъ

22	Ч.	✝ Прееен. Зач Пр. Бцы
23	П.	Мина. Єрмог Євграф.
24	С.	Даніилъ
25	Н.	Спиридонъ
26	П	Евстратій и пр
27	В.	Тирсъ. Левкій, Фил.
28	С.	Єлеотерій

— ДО Ню Йорку приѣхавъ молодый Нѣмецъ, мавъ при собѣ $700 и выбиравъ ся до Нѣмеччины, де мавъ оженити ся. На улицѣ въ Ню Йорку стрѣтивъ ся зъ якимсь другимъ Нѣмцомъ, а що бувъ дуже добре настроєный, божь незадовго мавъ незнакомого приятеля, запросивъ незнакомого на келѣшокъ горѣвки. Що дальше стало ся, не знати, досить того, що коли той Нѣмецъ, що мавъ ѣхати до Нѣмеччины женити ся, прийшовъ до себе, пôзнавъ свою страшну судьбу, именно, не стало приятеля, и що найважнѣйше нестало $700. Зажуреный молодый, пожичивъ десь пару доляровъ и зателеґрафовавъ до нареченои, нехай вôдложить вѣнчане на пôзнѣйше, бо зайшла несподѣвана перешкода, а самъ проклинаючи весь свѣтъ пôшовъ до роботы, щобы таки заробити $700 и конечно оженити ся.

— СВѢТОВА выстава въ Сентъ Луї вже замкнена. За часъ еѣ отвореня звидѣло еѣ 18,317 457 осôбъ. Кошта выставы выносили около 40 міліонôвъ доляровъ. Вартôсть предметôвъ показуваныхъ на выставѣ выносила около 50 міліонôвъ доляровъ.

— НЕДАВНО тому выступивъ мадярскій міністеръ просвѣты др. Альбертъ Берсевічі у будапештеньскôмъ соймѣ изъ новымъ шкôльнымъ законопроектомъ. Послѣ сего проекту, якимъ правительство думае омадярити другі народы — заводить ся мадярску мову выкладову въ приватныхъ школахъ вже тамъ, де є всего 20 мадярскихъ дѣтей. У всѣхъ доповняючихъ школахъ заводить ся мову мадярску. Що всѣ державні школы мають бути лише мадярскі, сего не треба й додавати. Нидзôръ надъ приватными т. е. вѣроисповѣдными школами нѣбы полишає ся церковной ерархіи, але его може правительство вôдобрати, коли вôнъ буде недостаточный. Що се значить не важко зрозумѣти. Де мадярска мова не робить поступôвъ, тамъ мусить приватна школа приняти окремого полôчника-омадяриня! Недостаточни поступы мадярщины стягають на учителя дисциплѣнарки. Ба, у тôмъ законѣ є ще й таке, що учителеви. якъ вôнъ не пôдходить своею роботою пôдъ ладъ мадяронôвъ, можуть выточувати дисциплѣнарку и тодѣ, якъ вôнъ вже на емеритурѣ и карати вôдобранемъ пенсіи!!! Сей проектъ обуривъ каждого культурного чоловѣка а до живого дôткнувъ не мадярскі народы въ Угорщинѣ. Щобы дати выразъ своему справедливому обуреню устроѣли студенты не Мадяры зъ Угорщины въ Празѣ демонстрацію противъ угорского правительства.

Руска КНИГАРНЯ

продае

всякй рускй книжки фонетичнй и етимольоґічнй такъ американьскй якъ и краевй а именно:

молитвенники, изборники, пѣснословцѣ, псалтырѣ, житя святыхъ, катехизмы, библіи, коляды, букварѣ, проводники, читанки, казки, повѣстки, спѣванники, театральнй штуки и другй поучаючй и забавнй книжки.

Черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскй и краевй часописи и выдавництва.

За посылку почтову платить Руска Книгарня сама. Грошѣ посилайте въ реджистрованôмъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый моніордеръ.

Руска Книгарня высилае книжки того самого дня, коли одержить замовлене.

Безъ грошей не посилаемо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia
BOX 128
Scranton, Pa.

Ось тутъ подаемо списъ книжокъ, якй можете у насъ дôстати:

Книжки свѣтскй:

Абу Касимовй Капцѣ, казка	30
Авраамъ Лінкольнъ	15
Алѣ Баба и сорокъ розбôйникôвъ, оповѣданє	20
Американьскій Шляхтичь, штука	15
Америка, збôрка вѣршôвъ	15
Анґлійскй казки	15
Ася, оповѣданє	20
Батько Петро и его дѣти	10
Байки Леонѣда Глѣбова	10
Байки Павла Свого	20
Богдановъ Сынокъ, оповѣданє	10
Букварь	25
Весела книжочка зъ образками	30
Ворожка, предсказуе будучность	20
Въ путахъ шайтана. 3 повѣстки	80
Въ глухôмъ кутѣ, оповѣданє	10
Вѣкъ нашои землѣ	5
Вѣчный Жидъ	10
Выбôръ декламацій	25
Вôдъ чого вмерла Мелася, опов.	10
Вôдкрыте Америки	15
Гайдамаки, поема Шевченка	25
Где єсть скарбъ закопаный	15
Ґеновефа, повѣстка	30
Дещо зъ исторіи російскои православнои місіи въ Америцѣ	10
Дещо про звѣрята	30
Дещо про права и суды въ сполученыхъ Державахъ	10
Дещо про землю	10
Дорога до свѣдомости и Капіталъ и праця	10
Добра порада (якъ лѣчити скаженину)	10
Домашный писарь, учить якъ писати листы и письма	50
Жидôвска вôйна, смѣшне опов.	5
Житє св. Отца Николая	10
Жовнѣръ, збôрка оповѣдань	10
Журавлѣ, збôрка оповѣдань	15
Забобоны та ворожбицтво	20
Захаръ Беркутъ, повѣсть ист.	60
Збôрка оповѣдань для дѣтей	20
Змѣненый Юрко, повѣстка	10
Зъ рôжныхъ нивъ	15
Зубъ за зубъ, збôрка оповѣд.	10
Иванъ Гусъ, живцемъ спаленый	10
Илюстрованй казки	20
Исторія Украины-Руси (мала) зъ образками	10
Исторія Украины-Руси (больша) зъ образками	40
Казка про Жида	10
Каштанка, оповѣданє	10
Катичка, збôръ повѣстокъ	10
Книжка приказокъ (якъ поводитись зъ дѣтьми)	20
Кобзарь Тараса Шевченка	25
Коваль Бассимъ, опов. стихомъ	80
Коли ще звѣрѣ говорили, казки	40
Коломыйки, думи и пѣсни нар.	30
Конець свѣта, оповѣданє	15
Конституція Сполуч. Державъ	10
Лисъ Микита, казки зъ образ.	50
Лихій попутавъ, оповѣданє	20
Лупь Заливайко, судьба піяка, зъ образками	15
Лѣсъ Шумить, оповѣданє	15
Лѣкарь Исаакъ, оповѣданє	10
Марта Борецка, оповѣданє	10
Марія, збôрка оповѣдань	10
Маруся, повѣсть	25
Микита Хрунь	10
Москвофіли и народовцѣ	15
Нападъ на млинъ, оповѣданє	10
Народный русь австро-угорскихъ Русинôвъ	15
Народни казки, часть І., зъ образками	25
Наськй українськй казки Запорожця Іська Матиринки	25
Образки и загадки	10
Образки зъ Америки	10
Олекса Довбушь, ватажко	15
Оповѣданя про заздрыхъ боговъ	10
Оповѣданя Сторожепка	10
О пôдземныхъ скарбахъ	25
Оповѣданя, зъ житя Русиновъ въ Америцѣ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Орися, оповѣданє	5
Першій горальникъ	10
Повѣнь, оповѣданє	15
Подорожь довкола землѣ въ 80 дняхъ	60
Подорожь Ґулівера до краю Ліліпутовъ	25
Покуса, збôрка оповѣдань	10
Про вôдступникôвъ вôдъ російского провославія	10
Про нутро землѣ	25
Релігійнй вѣрованя старинныхъ народôвъ	25
Рицарь и смерть	5
Робинзонъ Крузо, єго пригоды	$1
Розмова тверезого піяка Василя зъ горѣвкою	5
Розмова Поляка зъ Русиномъ	10
Рускій спѣванникъ	40
Руско-Анґлійскій провôдникъ	50
Руско-Анґлійскій словарець	20
Сатана въ бочцѣ, комедія	10
Село Тындарôвка, штука	15
Словаки чи Русины	30
„Слово“ чч. 5, 6 и 7 по	15
„Слово“ ч. 8 і 9: „Якй де є люде на земли“	50
Смерть, збôрка оповѣдань	10
Смерть Олівє Бейкаля, опов.	15
Сонъ Украиньскои Ночи	$1
Сонникъ або толкованє снôвъ	20
Старый и Новый Римъ	50
Судный день, повѣсть	60
Тарасъ Шевченко	10
Творы Степана Русаньского	50
Творы Ив. Котляревского, въ звычайнôй оправѣ 50 цнт. въ лѣпшôй	80
Тымко Гаврилюкъ, оповѣданє	15
У пятдесяту рôчницю знесеня панщины	25
Хлопы и хлопска справа	10
Цѣкавй розмовы про державы и народы въ Европѣ	25
Читанка II.	30
Читанка III.	40
Читанка IV.	50
Чоловѣкъ и его исторія	15
Чортова гора, оповѣданє	10
Шейкспіръ въ повѣсткахъ	15
Що Иванъ бачивъ на тамтôмъ свѣтѣ	10
Якъ ходити коло хорыхъ	20
Ярема, оповѣданє	15

Книжки набожнй:

Найкрасшій презентъ зробите на Крисмусъ знакомымъ, чи своякамъ, чи дитинѣ, єсли купите имъ набожну книжку.

Апостолы и Євангелія на недѣлѣ и празники греко-кат. церкви	40
Библійнй повѣсти зъ образками часть I. и II. печатанй кирилицею	$1
Библія Старого и Нового Завѣта, зъ образками	50
Библія Старого и Нового Завѣта, зъ образками (меньша)	30
Библія Старого и Нового Завѣта, мае 1000 сторôнъ	$2
Богъ Надежда моя	$1.50
Вѣнець или малый сборникъ	40
Дорога до щастя вѣчного	60
Житя Святыхъ зъ образками	$3
Золотый Отченашъ	5
Изборникъ великій	$4
Коляды	15
Коляды и щедрôвки	15
Лѣсъ Божій	10
Малый Катехизмъ	10
Maloj Chlib Dusi	20
Молитвенникъ	50
Молитвенникъ для гр. кат. дѣтей	20
Молитвенникъ для молодежи	30
Молитвенникъ для молодежи	40
Псалтырь	$3
Pid Krestom	80
Пѣснословець	40
Пѣснь Пресв. Дѣвѣ Богор.	5
Сборникъ	60
Святе письмо нового завѣта	50
Сокровище души	$1
Хвалите Господа зъ небесъ	80
Хлѣбъ души,	$1

Хто стане нашимъ аґентомъ и буде розпродувати нашй книжки може заробити гарнй грошѣ. Пишѣть по условя на повысше подану адресу.

Всячина.

ПÔДСТУПЫ ЯПАНЦѢВЪ.

Японцѣ въ теперѣшнôй вôйнѣ борють ся не лише силою, але й пôдступомъ. Ихъ вынаходчивôсть въ перехитрюваню противника дѣйсно незвычайна. Звѣсний е случай, де японській воякъ высланый на звѣды, обвязуе ся галузями и перемѣненый въ движимый корчь поволи пôдсувае ся до неприятеля, не звертаючи на себе уваги. Пôдчасъ атакôвъ, особливо въ ночи, японськй вôддѣлы кричали неразъ „гура“ мѣсто „банзай“, щобы збаламутити Росіянъ, часто такожь перебирали ся въ російскй мундуры. Таке стало ся пôдчасъ боѣвъ межи Янтай и Ша. Одного мрачного ранка битва почала наближати ся до горбка, обсадженого російскою батеріею. Вôддѣлъ російскои пѣхоты, призначеный до охороны гарматъ, сховавъ ся десь въ мрацѣ. Комендантъ батеріи зъ напруженою вôдвагою вдивлявъ ся въ далечинь, щобы найти цѣль для гарматъ, коли наразъ зъ мраки вырынули російскй стрѣлцѣ, котрй завертали поволи та вôдстрѣлювали ся кудись въ сторону неприятеля. Сейчасъ выславъ вонъ рапортъ до команданта бриґады, що пѣхота уступае, отже й гарматы будуть мусѣли завернути, и давъ знакъ до вôдвороту. Наразъ тй стрѣльницѣ обернули ся и повитали сальвами артилеристôвъ. Комендантъ батеріи и кôлька людей упало, мѣжь прочими вояками настала коротка метушня и по хвили гарматы попали въ руки Японцѣвъ. Уратували ся лише ящики, що стояли дальше и завчасу втекли. Тотй стрѣльцѣ — то була японська пѣхота, убрана въ російскй мундуры, стягненй зъ трупôвъ. Вынаходчивôсть Японцѣвъ показуе ся такожь зъ того, що на своихъ становищахъ держать собаки, котрй привязанй на довгихъ шнурахъ пускають въ напрямѣ неприятеля та ихъ нюхомъ послугують ся дозвѣровъ. Російскй вояки радять собѣ противъ того досыть просто, бо кидають собакамъ мясо и такъ забезпечують ся передъ зрадою. Кореспондентъ „Рускаго Слова“ наводить такій случай: „Характеристичный епізодъ лучивъ ся по однôй зъ давнѣйшихъ битвъ. Російскй охотники замѣтили пôдъ селомъ Наґанса, занятымъ ворогами, стать російского вояка въ повнôмъ лаштунку, що сидѣвъ недвижимо. Здогадуючись, що се раненый, старали ся его забрати, однакъ Японцѣ не позволяли наближати ся, пражучи нашихъ огнемъ. По кôлькохъ дняхъ капітанъ Котлубай зъ кôлькома охотниками пôдкравъ ся до тои стати, котра, якъ показало ся, була трупомъ нашого вояка. Котлубай при помочи охотникôвъ вынѣсъ трупа, але убійчій огонь Японцѣвъ приневоливъ ихъ покинути его на вôддали 50 сяжнѣвъ вôдъ попередного мѣсця. На другий день трупъ бувъ опять на своимъ мѣсци. Японцѣ уживали его очивидно на примату, припускаючи, що Росіяне не полишать тѣла свого родимця. И ажь кôлька днѣвъ пôзнѣйше удало ся Росіянамъ въ ночи забрати убитого вояка“. Кôлько однакъ упало зъ нихъ жертвою, російскій дневникъ очивидно не згадуе.

ЦАРЬ ВЪ ПРИКАЗКАХЪ.

Мѣжь російскимъ народомъ ходять такй приказки про царя: Коли царь плюне, то сплювачка розпукае ся зъ гордости. Корона не хоронить царя передъ болемъ головы. Навѣть царскій подыхъ не въ силѣ трутити сонця. Царске рамя довге, а все жь таки неба не досягне. Царскій голосъ вôдбивае ся нôдгомономъ, хочь гôръ нема близько. И царскій хребетъ закервавивбы ся, якбы його потягнути кнутомъ. Коли царь ѣде натятымъ конемъ, то кождый крокъ гнелить ся за верству.

КРУКЪ И ЛИСЪ.
(Нова байка).

На гилѣ сидѣвъ крукъ и державъ въ клювѣ кусень сира. Пôдъ дерево прийшовъ лисъ и сказавъ:

— Я чувъ, пане, що вы маете чудовый голосъ; заспѣвайте менѣ дещо.

Крукъ, почувши слова лиса, зъѣвъ насамперѣдъ сиръ и вôдповѣвъ:

-- Чи вы е той самъ лисъ, про котрого пишуть въ байкахъ?

— Такъ.

— Маете вы брата?

— Маю.

— Но, то пôдѣть до него и скажѣть йому, що вы е дурень. Теперь вже нема тихъ дурныхъ крукôвъ, що бувало. Теперь и мы умѣемо читати та вчити ся.

Лисъ почувши сй слова крука, пôшовъ геть.

— Хочете, щобы вашй грошѣ безпечно и скоро були висланй до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бысте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

L 212

„Русины въ Америцѣ“.

Така статя зъ 4 образками е надрукована въ анґлійскôмъ тыждневнику „The Charities“, що выходить въ Ню-Йорку. Кромѣ сеи статѣ е тамъ ще слѣдуючй: Вплывъ славяньскои іміґраціи на промыслъ, Славяне при твердôмъ углю, При мягкôмъ углю, Словаки въ Америцѣ, Полуднеєй Славяне, Чехи въ Чікаґо. Чехи на фармахъ у Висконсинъ, Якъ мешкають Славяне въ околици Джерзи Сити, Духоборы, Мадяры въ Ню Йорку, Поляки въ Болтиморѣ, Литвины въ Америцѣ.

Се цѣкаве число повинанъ собѣ прочитати кождый Русинъ и дати до прочитаня знакомымъ Американцямъ. Коштуе лишь 10 центôвъ. Замовляти въ редакціи „Свободы“.

Svoboda
Box 353, Scranton, Pa.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичѣ — ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясеній. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повні склянки доливае
6 цигара, е и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Поде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшій и найтаншій напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

24 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшій напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки докоснали, цигара дуже добрі.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

ST. HERMANS BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1888 ROCHESTER, N.Y.

Выробляе братскѣ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высилаедаромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумні Русины належать до тои компаніи, купуютъ зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякі потребні рѣчѣ до житя. якъ такожь можна купити убраня майнерскі и звычайні.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По анґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Рус намъ треба знати,
Що его тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь идѣ брата, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучерни до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо!
Чисто, смачно и уттиво!

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня

РИЗЪ И ЗНАРЯДÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ

у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣлякихъ товарôвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякі роботы зô золота, срѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ також до вôдновленя, позолоченя и посрѣбленя всякі церковні и домашні знаряды.

Всякі посылки полагоджуе вôдворатною почтою.
Все выконуе въ найкоротшомъ часѣ и по найнизшой цѣнѣ.
На жадане высилае цѣнники богато ілюстрованй.

Е. Спожарскій и В. Устеньскій,

ул. Руска Ч. 1., Львôвъ, Austria, Galicia.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кождый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

первôрядного руского салону

АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровй напитки та циґара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помôчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Также пригадуе ся ласкавôй памяти, що спродае тані а добрі шіфкарты и высилае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,

175 St. George St., St. Louis, Mo.

Bell 'Phone Blue 1254.

Гей Русини! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ

TROMETTER'S

(Трометеръ)

при Рединьскôмъ депѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячі якъ и зимні перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными тôлько доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйстности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошеня другихъ лѣкарей, но въ нихъ не знайдете, щобы другій лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ пацієнтôвъ. Длятого-то, понеже хвалятся тôлько, що суть укôнчеными лѣкарами, а неразъ слабости не тôлько не вылѣчатъ; но побôльшатъ, то чи-жъ тіи лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодаренія? Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ не былъ ободраный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцями, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипльомованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.

Для того подаемо тутъ кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ наши братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутренной хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ, Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи выслано для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороты. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.

Съ почтеніемъ,

Іосифъ Попѣлъ, Box 12, Fernie, B. C. Canada

Вылѣчена зъ хроничной желудковой слабости, болю головы и внутренныхъ женскихъ устроевъ.

Марія Боднарска, Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощъ, я певно не бачилъ бы вже денного свѣтла

Михаилъ Денько, *Box 32 Orbiston, Ohio.*

Нервовостъ и боль головы.

Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашіи я получила въ належитомъ порядку и по ужитю ихъ сей часъ чуюсь лѣпше и здоровше за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, *Ermandale, Ind.*

Скрофулы [пырщи].

Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо страшнодокучали менѣ скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ чистый. І. Бенцкій, *Cement Works Box 23, Hannibal, Mo.*

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ вашого лѣкарства я цѣлковито выздоровѣлъ и не потребую носити поясъ. Слава такому докторови! Съ почтеніемъ,

Андрей Богатко, *186 West Rutland, Vt.*

Доводôвъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было пацієнтôвъ Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье всякихъ слабостей

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого пацієнта, которого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабôсть, повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,

140 W. 34th Street, NEW YORK, N.Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнôмъ справджено вашой хороты и на жаданье діагнозы пôшле вамъ потребну пораду и такіи лѣкарства, которыи въ короткôмъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Про тое не занедбуйте своихъ хоротъ.

Офисовыи години: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.